BIBLIOTEKA GRADA BEOGRADA

IZVEŠTAJ O RADU
BIBLIOTEKE GRADA BEOGRADA U 1985.GOD.

B e o g r a d
Mart 1986.godine

S A D R Ž A J

strana

I U V O D - - - - - - - - - - - - - - - - - - - 1 - 5

II STANJE I ZAŠTITA KNJIŽNIH FONDOVA - - - 5 - 9

III NABAVKA I OBRADA BIBLIOTEČKOG MATERIJALA - - - - - - - - - - - - - - - 9 - 12

IV ZAJEDNIČKA NABAVKA I OBRADA KNJIGA - - 12 - 17

V KORIŠĆENJE BIBLIOTEČKOG MATERIJALA I RAD SA KORISNICIMA - - - - - - - - 17 - 22

VI INFORMATIVNA I KULTURNO - OBRAZOVNA DELATNOST - - - - - - - - - - - - - - - 23 - 26

VII IZDAVAČKA I NAUČNO - ISTRAŽIVAČKA DELATNOST - - - - - - - - - - - - - - - 26 - 33

VIII SARADNJA BIBLIOTEKE GRADA BEOGRADA SA KULTURNIM, NAUČNIM I DRUGIM ORGANIZACIJAMA - - - - - - - - - - - - - - 33 - 34

IX MATIČNE FUNKCIJE - - - - - - - - - - - - - 34 - 35

X SAMOUPRAVLJANJE - - - - - - - - - - - - - 35 - 42

XI KADROVI - - - - - - - - - - - - - - - - - 43

XII OPŠTENARODNA ODBRANA I DRUŠTVENA SAMOZAŠTITA - - - - - - - - - - - - - - - 43 - 44

XIII ADAPTACIJA PROSTORA ZA POTREBE BIBLIOTEKE - - - - - - - - - - - - - - - - 44 - 47

XIV MATERIJALNO - FINANSIJSKO POSLOVANJE - 47 - 49

I. U V O D

Delatnost Biblioteke grada Beograda u 1985. godini odvijala se u kontinuitetu ostvarivanja Srednjoročnog plana razvoja i jačanja posebne uloge Biblioteke grada u jedinstvenoj mreži narodnih biblioteka Beograda. Knjižni fondovi Biblioteke uvećani su u 1985. godini za 13.067 novih bibliotečkih jedinica i 5.271 naslov, tako da se u knjižnim fondovima Biblioteke grada nalazi 455.707 knjiga i drugog bibliotečkog materijala. Broj novonabavljenih knjiga je u granicama prethodne godine, ali još uvek znatno ispod potreba čitalaca. Zahvaljujući saradnji sa Jugoslovenskim bibliografskim institutom i otvorenoj mogućnosti preuzimanja knjiga iz tekuće i ranijih godina zaustavljena je tendencija daljeg opadanja nabavke knjiga.

Knjižne fondove Biblioteke grada Beograda koristilo je u 1985. godini 20.350 redovno upisana člana medju kojima 16.659 odraslih i 3.691 dete. Izdato je na korišćenje ukupno 790.720 publikacija nešto manje nego prethodne godine. Znatno je povećano interesovanje čitalaca za knjigu i usluge Biblioteke, koje Biblioteka grada, usled prostornih, smeštajnih i drugih otežanih uslova rada, nije u mogućnosti da u potpunosti izvršava. Na to svakako utiču i krajnje otežani uslovi fizičke i zakonske zaštite knjižnih fondova, koji su usled veoma intenzivnog korišćenja, znatno oštećeni. U stalnom iščekivanju preseljenja dvadeset i više godina nije radjena revizija i sa sigurnošću se može reći da postoji znatna razlika izmedju inventarnog i stvarnog stanja knjižnih fondova.

Obradjeno je 5.211 naslova za fondove Biblioteke grada i Udruženih narodnih biblioteka. Klasifikovano je 6.377 naslova. Uloženo je u kataloge 45.399 listića. Nastavljena je izrada tematskog i predmetnih kataloga. Izvršena je redakcija autorskog kataloga /rekatalogizacija/ za 2.069 jedinica, mada ovaj rad nije bio planiran za 1985. godinu. Izvršena je i revizija kataloga za 25.300 jedinica koja nije bila planirana za 1985. godinu. Istraživanje i obrada gradje za monografiju "Beograd, njegove ulice i trgovi" je završena i vrši se priprema za štampanje. U okviru

centralizovane nabavke i obrade knjiga za Udružene biblioteke uradjeno je 87.85o kataloških listića.

U 1985. godini redovano su izlazile sve serijske publikacije Biblioteke grada Beograda. Bibliografije prinovljenih domaćih i stranih publikacija. "Anotirana i tematska bibliografija knjiga za decu " /3/, "Bibliografija recenzija iz značajnijih jugoslovenskih listova i časopisa" /4/. Redovno je izlazio i "Bilten novih knjiga" /2o/, koji prati zajedničku nabavku knjiga. Nastavljen je posao na sredjivanju i pripremanju za štampu istražene gradje o ulicama i trgovima Beograda. Sredinom 1985. godine prvi put je u Beogradu objavljen vodič "Gde su u Beogradu biblioteke, izdavači i knjižare", Ova knjiga, izdata s isključivom namerom da adresom bolje poveže knjige i čitaoce..." naišla je na veoma dobar prijem kod biblioteka i izdavača, posebno korisnika knjige i čitalaca. Nastavljeno je i sa praksom da se u fabričkim listovima preporučuju nove knjige.

Kulturno-obrazovna delatnost Biblioteke grada Beograda se odvijala uglavnom preko Beogradskog čitališta. Odeljenja rade sa decom "Čika Jova Zmaj", "Neven" Odeljenja periodike u saradnji sa drugim kulturnim i obrazovnim institucijama, izdavačima i opštinskim bibliotekama. U 1985. godini realizovano je ukupno 13o programa, od čega 67 za Udružene biblioteke Beograda. Jedan broj programa organizovan je zajedno sa školama. U svim ovim programima učestvovalo je preko 2oo književnika, književnih kritičara, umetnika, publicista, kulturnih i javnih radnika. Zapažene su bile izložbe "Knjiga o Titu 198o-1985" povodom Dana oslobodjenja Beograda u Centru "Sava" literatura o Beogradu 1944-1984", "Oktobarska nagrada Beograda 1956-1985", izložba "Saradnja narodnih biblioteka sa organizacijama udruženog rada".na Beogradskom sajmu, izložba sa tradicionalnog konkursa "Knjigu koju najviše volim", "Najmladji korisnici knjige" - izložba u Domu pionira povodom savetovanja na istu temu. Posebnu pažnju zaslužuje i pokrenuta akacija "Tragom čitališta u Srbiji" i u

okviru te akcije veoma uspeo susret sa Narodnom bibliotekom iz Kruševca.

Rešavanje prostora i povoljnijih uslova rada Biblioteke grada imalo je i u 1985. godini prioritetni značaj. Radovi na rekonstrukciji zgrade u Knez Mihajlovoj 56 su znatno napredovali: završen je najveći deo konstrukcionih radova i potkrovlje buduće zgrade Biblioteke grada. Osposobljen je deo ovog prostora /5o m2/ za depozit i privremeni smeštaj onih knjiga koje Biblioteka mora da izdvoji iz aktivnog fonda da bi mogla nabavljati novu knjigu. Zaključcima Skupštine grada Beograda od 4. decmebra 1984. godine dat je prioritet adaptaciji zgrade za Biblioteku grada i utvrdjena obaveza da se svi radovi završe do polovine 1986. godine Sačinjena je dinamika i obezbedjena finansijska konstrukcija za izvodjenje ovih radova. Poredi rada na glavnom projektu i rekonstrukciji zgrade za Biblioteku grada Beograda, započeto je i za uredjenje prostora iznad Beogradskog čitališta. Uredjenjem ovog prostora u znatnoj meri će se proširiti i intenzivirati rad Beogradskog čitališta i omogućiti da se, pored zajedničke nabavke knjiga, razvoj kulturi i informativni sadržaji i do kraja ostvari koncept i program rada Beogradskog čitališta kao "zbornog mesta ljudi od knjige". Zbog loših vremenskih uslova izvodjenje radova je prekinuto, tako da se završetak svih radova planira za maj 1986. godine.

Razvoj samoupravnih i dohodovnih odnosa unutar Biblioteke grada Beograda nerazdvojni je deo postojećih prostornih, materijalnih i drugih uslova u kojima se ostvaruje program rada i uloga Biblioteke u jedinstvenoj mreži narodnih biblioteka Beograda. Uporno nastojanje da u tome ojača njena posebna uloga dalo je i u 1985. godini nove razultate i otvorilo perspektivu da se poboljša društveni i materijalni položaj Biblioteke i njenih radnika. U prošloj godini je za 19o% povećan ukupan prihod Biblioteke grada. Izrazit je porast sredstava - 187% koje je Biblioteka grada ostvarila neposrednom razmenom rada /prema Sporazumu sa SIZ-om Biblioteka ima obavezu da samo 1o% prihoda realizuje neposrednom razmenom - članarinom/. Zahvaljujući ovakvim rezultatima i merama oslobadjanja odredjenih doprinosa, u 1935. godini su

povećani lični dohoci radnika Biblioteke za 215,46%. U celini bi se moglo reći da postojeće odnose u Biblioteci grada karakterišu odredjene protivurečnosti koliko objektivne toliko i subjektivne prirode, koje utiču na efikasnost rada i stvaraju znatne teškoće u ostvarivanju programa Biblioteke grada.

U 1985. godini došlo je do novih kvalitetnih promena u ostvarivanju politike razvoja i realizacije zajedničkih programa Biblioteke grada i opštinskih biblioteka. Nastavljena je politika razvoja i programske orijentacija koja je utvrdjena Zaključcima Gradske konferencije SSRN Beograda, od 3. aprila 1984. godine i Predsedništva Gradskog komiteta SK Beograda od juna 1984. godine, zajedničkom sednicom Veća udruženog rada i Skupštine Samoupravne interesne zajednice kulture od 4. decembra 1984. godine. Nizom mera i predloga predvidjeno je poboljšanje materijalnog položaja kulture, sa prioritetima koji se odnose na bibliotekarstvo i dovršenje zgrade za Biblioteku grada. Pokrenuta inicijativa o integraciji Udruženih narodnih biblioteka Beograda naišla je na punu podršku Skupštine Samoupravne interesne zajednice kulture. Uz neposrednu podršku Gradske SIZ kulture, saradnjom Biblioteke grada Beograda i Saveza slepih Srbije uvedeno je ambulantno snabdevanje knjiga, čime je omogućeno da 4oo slepih lica dobijaju knjige na kuću. Završetkom zgrade Biblioteke u Knez Mihajlovoj i Doma Saveza slepih u Jevremovoj ulici, ova će se saradnja znatno upotpuniti.

Na inicijativu Biblioteke, uz neposrednu podršku Sekcije SSRN Beograda za socijalno staranje, Gradskog SIZ-a za socijalno staranje i SIZ-a za invalidsko-penzijsko osiguranje, predvidjeno je da Biblioteka grada i opštinske biblioteke ostvare neposrednu saradnju sa Gradskim centrom za zaštitu i negu starih lica, na otvaranju bibliotečkih punktova u ustanovama za stara lica /domovi, stacionari, dnevni centri i klubovi/. U Odeljenju za unapredjenje bibliotečke delatnosti sačinjen je predlog o načinu ostvarivanja ove saradnje i dostavljen opštinskim bibliotekama gde se nalaze ove ustanove.

Prema podacima GRADSKOG CENTRA ZA ZAŠTITU I NEGU STARIH LICA ustanove s kojima se predlaže saradnja nalaze se u sledećim opštinama:

1. Novi Beograd - 2 dnevna centra sa klubovima
2. Savski venac - 1 dnevni centar i klub
3. Voždovac - 1 dom penzionera
   1 dnevni centar sa klubom
4. Zemun - 1 dom penzionera
   1 dnevni centar sa klubom
5. Palilula - 1 dom penzionera
   1 dnevni centar sa klubom
6. Vračar - 1 dom penzionera

BGB je predložila da se knjige za pokretne fondove u ovim ustanovama prikupe iz postojećih fondova onih biblioteka na čijim se opštinama nalaze stacionari i iz fonda BGB. Osim toga, od sredstava dobijenih za ovu svrhu kupovaće se i obradjivati one publikacije koje se mogu naći u postojećim fondovima. Izbor knjiga će se vršiti najpre prema zahtevima zainteresovanih korisnika, a zatim i na osnovu preporuka bibliotečkih radnika koji imaju iskustva iz rada sa čitaocima. Pokretni fond će biti jedinstven, brojaće 2-3.ooo knjiga koje će kružiti na celom području grada. Zavisno od interesovanja, snabdevanje stacionara će se vršiti jednom mesečno, a prevoz će obezbediti BGB. Biblioteke će ove punktove snabdeti svim potrebnim formularima za knjige i čitaoce, a radnici Biblioteka će dati neophodna uputstva zaduženim licima u stacionarima.

II. STANJE I ZAŠTITA KNJIŽNIH FONDOVA

Na dan 31.12.1985. godine, prema materijalnim inventarima u knjižnim fondovima /bez podataka o listovima i časopisima/, Biblioteka je imala 453.889 knjiga.

	1984.				1985.
0. - Opšta grupa	7.oo4	+	165	=	7.169
1. - Filozofija	14.ooo	+	525	=	15.125
2. - Religija	1.628	+	13o	=	1.758
3. - Društveno-pol. nauke	59.375	+	1.975	=	61.35o
5. - Prirodne nauke	15.438	+	388	=	15.826

6. Primenjene nauke	2o.314	+	1.379	=	21.693
7. Umetnost	25.79o	+	781	=	26.571
8. Književnost	181.189	+	6.512	=	187.641
9. Istor.-Geografija	116.855	+	834	=	117.689
Svega knjiga:	441.593	+	12.689	=	154.282
Rashodovano u 1985					393
Svega knjiga:					453.889
Gramofonskih ploča	1.355	+	378	=	1.733
Plakate	1	+	1	=	1
Planovi	35	+			35
Rukopis	36				36
Fotografije	13				13
Ukupno biblioteč. jedinica	443.o33	+	13.o67	=	455.7o7

Prema inventarnom stanju, knjižni fondovi Biblioteke grada Beograda povećani su u 1985. godini za 13.o67 bibliotečkih jedinica a umanjeni za rashodovanih 393. U Opštem, Zavičajnom i Fondu umetnosti nalaze se 318.8o2, Dečjem fondu 124.o46 a Pokretnom fondu 8.38o knjiga. U Fondu periodike, koji se od 1962. godine vodi zasebno, nalazei se /stanje na dan 31.XII 1983./, 9.38o ukoričenih svezaka, novina i časopisa.

Inventarnom stanju knjižnih fondova ne odgovara i stvarno stanje, usled toga što više od 25 godina nije vršena revizija. Otuda se ne može sa sigurnošću uzeti ni stanje posebnih knjižnih fondova po organizacionim jedinicama.

Stanje knjižnih fondova Biblioteke grada Beograda tesno je povezano sa zaštitom. No sa popunjavanje, razvojem i korišćenjem knjižnih fondova Biblioteke grada Beograda nije se uporedo odvijala i odgovarajuća zaštita knjižnih fondova. Osnovni uzrok tome treba tražiti u potpuno neadekvatnim i neraščenim prostornim i drugim uslovima rada Biblioteke. Rad Biblioteke grada Beograda odvija se u tri zgrade: Zmaj Jovina 1, Moše Pijade 12 i 14. Nijedna od ovih zgrada nije namenski gradjena i ne raspolaže svim neophodnim uslovima za smeštaj i zaštitu knjižnih fondova. Teško bi se u tom pogledu moglo reći u kojoj zgradi su teži uslovi. Svi ovi prostori su daleko ispod zakon-

skih i standardom rada narodnih biblioteka utvrdjeni uslova. Stanje je svakako najteže u opštem fondu, koji ima i najveći broj knjiga i korisnika, a gde su gotovo iscrpljene sve mogućnosti fizičke i društvene zaštite knjiga.

U prilog tome govori i činjenica da su svi prostori unutar Biblioteke pretvoreni u magacine knjiga, da uz Opšti fond desetak i više godina ne postoji čitaonica koja bi omogućavala da se ne izdaju vredne knjige. Pored toga, u okviru rada sa odraslima postoji slobodan pristup, što u dobroj meri pomaže čitaocima, ali krajnje otežava zaštitu. Nije redak slučaj da čitaoci uzimaju knjige bez zaduženja.

Poremećaji u zaštiti morali su nastati i usled toga što je gotovo potpuno iskorišćen svaki prostor za smeštaj knjiga. Biblioteka grada nema depozitni prostor, a postojeći ne mogu da prime novu knjigu ako se ne izmesti ona knjiga koja se ne koristi ili je u većem broju primeraka i nepotrebno opterećuje krajnje smanjen prostor. Biblioteka grada je morala da pribegne praksi izmeštanja knjiga, naročito poslednjih godina. Jedan broj izmeštenih knjiga se nalazi u kutijama, dok je najveći broj takvih knjiga dat na korišćenje drugim bibliotekama. Najveći broj takvih knjiga nalazi se u školama na gradskom i prigradskom području ili u manjim bibliotekama u unutrašnjosti, o čemu postoji potrebna dokumentacija. Po broju knjiga i intenzitetu korišćenja knjižnih fondova, Biblioteka grada spada u najveće pozajmne narodne biblioteke u zemlji, ali sigurno i po najlošijim prostornim i drugim uslovima rada.

Velik broj čitalaca /u proseku 2o.ooo godišnje/, a poslednjih godina pored redovno upisanih i onih koji po osnovi zajedničkog članstva koriste usluge Biblioteke, kao i velik broj izdatih knjiga i drugog bibliotečkog materijala /blizu 8oo.ooo/ uverljivo govori o intenzivnom korišćenju i krajnje otežanim uslovima da se zaštiti knjiga u fondu. Velik broj knjiga je u broširanom povezu, koje posle više korišćenja mogu biti potpuno oštećene i stavljene van upotrebe. I sam smeštaj knjiga je takav da su knjige prenatrpane u policama i da se oštećuju prilikom izdavanja i vraćanja. Nije mali broj knjiga koje i sami čitaoci oštete prilikom

korišćenja /ispisivanje, podvlačenje, izrezivanje i kidanje stranica, čak celog sadržaja izmedju korica/. I pored toga što su pooštreni uslovi za knjige nevraćene na vreme, prekoračenja su znatna. Kasni se i sa utuženjima, a jednom broju čitalaca iz ranijih godina, koji nisu vratili knjige, nije moguće ući u trag jer su posle završetka škole, studija napustili grad i promenili mesto i adresu boravka.

Poseban problem predstavlja korišćenje knjiga. Usled nedostatka sredstava, tehničkih i drugih uslova za redovno korićenje oštećenih knjiga Biblioteka grada ima svega jednog knjigovesca. Pri svemu treba imati u vidu da se mora koričiti velik broj periodičnih publikacija, a da su spoljne usluge veoma skupe, za šta nema potrebnih sredstava. Uz sve ove objektivne okolnosti, koje su krajnje nepovoljne i gotovo da su uticale na to da je danas knjižni fond Biblioteke grada, iako brojan i raznovrstan, gotovo potpuno izraubovan, postoje i odredjene subjektivne slabosti i neažurnosti u radu, održavanju i zaštiti knjiga. Magacini knjiga se ne održavaju redovno. Ne postoji posebno zaduženje i odgovrnost za stanje knjiga u magacinu. Jedan broj knjiga u donjem magacinu je nesredjen i potpuno je van opticaja. Teško se ostvaruje zamena za rad u magacinima, naročito donjem, a bolovanja ima dosta. Ne postoji ni odgovarajuća i neophodna cirkulacija kadrova unutar Biblioteke: izbegava se rad sa čitaocima, naročito odraslima, gde je velika frekvencija korišćenja knjiga. Morala bi se veća pažnja obratiti i na vraćene knjige. Sami uslovi rada su takvi da nedovoljno motiviše u radu. Morali bi se obezbediti uslovi za pojačanje rada knjigoveznice na koričenju knjiga, kao osnovnom i sada jedino mogućem, vidu zaštite.

Imajući u vidu takvo stanje, Biblioteka grada je u granicama prostornih, tehničkih, zakonskih i drugih uslova rada preduzimala odgovarajuće korake zaštite. Adaptacijom dela podrumskih prostorija i nabavkom najneophodnije knjigovezačke i druge opreme za zaštitu knjiga obezbedjeni su minimalni uslovi za rad knjigoveznice. U toku je aktivnost zajedno sa narodnim

bibliotekama i SIZ-om zapošljavanja da se poveća broj knjigovezaca i obezbedi neophodna oprema za povezivanje knjiga. Planira se nabavka novih kopir-aparata, koji bi se koristili uz opšti fond i fond periodike, što upravo ima za cilj da omogući kopiranje i utiče na bolju zaštitu knjiga. Utvrdjene su i veće kazne za čitaoce koji oštete knjigu ili je ne vrate na vreme. Deo tih sredstava bi se morao koristiti za zaštitu-koričenje. Priredjena je izložba oštećenih knjiga i tehničkih mogućnosti zaštite. Krajem 1983. godine u skladu sa Zakonom o bibliotečkoj delatnosti i zaštiti donesen je poseban Pravilnik kojim je u celini regulisano pitanje zaštite. Ispituje se mogućnost izvesne reorganizacije u Pozajmnom odeljenju radi bolje zaštite knjiga, utvrdjivanje posebnih stimulativa i neposredne odgovornosti za stanje magacina knjiga. Preduzete su i odgovarajuće mere za reviziju knjižnih fondova koja bi se izvršila u toku preseljenja Biblioteke u nove prostorije. U toku je priprema plana za reviziju.

III. NABAVKA I OBRADA BIBLIOTEČKOG MATERIJALA

U 1985. godini knjižni fondovi su uvećani za 13.067 bibliotečkih jedinica: 12.689 knjiga i 378 gramofonskih ploča. Naslova je bilo 5.271, a prosečan broj primeraka po naslovu je 3,2. Za opšti fond nabavljeno je 10.567 knjige na srpskohrvatskom i 118 na stranim jezicima: za Zavičajno odeljenje 601 knjiga na srpskohrvatskom i 19 na stranim jezicima, a za Odeljenje za rad sa decom 1.098 knjiga, na srpskohrvatskom jeziku i 2 na stranom jeziku.

Kao poklon i preko OJT Biblioteka je primila 7.558 primeraka knjiga, od čega na osnovu Samoupravnog sporazuma primljen je i inventarisan 3.483 primerak knjiga od Jugoslovenskog bibliografskog instituta u Beogradu, čime je ublažen nedostatak sredstava za kupovinu novih knjiga, a korisnicima naših usluga obezbedjen veći izbor novih knjiga.

Za godinu 1985. planirano je da se u knjižne fondove Biblioteke unese 15.000 bibl. jedinica, a da broj naslova bude oko 4.000. Umesto planiranog broja uneto je 13.067 bibliotečkih

jedinica. Nedostatak sredstava za nabavku planiranog broja knjiga, Biblioteka je naknadila Samoupravnim sporazumom sa Jugoslovenskim bibliografskim institutom zaključenim 9.lo.1984. godine, kojim je omogućeno da se obavezni primerci koje prima Institut, preko Biblioteke grada ponude čitaocima i tako obezbedi njihovo korišćenje. Na ovaj način obezbedjen je odredjeni broj knjiga, čime je povećan knjižni fond bez ulaganja novčanih sredstava. Ovim Sporazumom ostvarena je dupla korist, a naime ove knjige više ne predstavljaju mrtav kapital i teret za fondove Instituta, a s druge strane korisnicima je obezbedjena vredna knjiga. Ovakvom politikom obezbedjen je znatno veći broj naslova od planoranog - 5.271. Ovaj Sporazum predstavlja značajan izvor nabavke knjiga za potrebe korisnika.

Nabavka se odvijala najvećim delom preko "Beogradskog čitališta", a u okviru zajedničkog programa nabavke knjiga za Udružene biblioteke Beograda.

PREGLED NABAVKE PO UDK

	Broj naslova	Broj primeraka	Prosečan broj prim. po nasl.
o	89	165	1,9
1	35	525	4,8
2.	64	13o	4,3
3.	1.185	1.975	2,3
5.	219	388	2,5
6.	734	1.379	2,4
7.	519	781	1,7
8.	2.o76	6.512	3,8
9.	432	834	2,5
Ukupno:	5.353	12.669	3,2
	+ gram. ploče	378 ploča	
	U k u p n o:....	13.o67 biblioteč. jedinica	

Broj naslova je iznad planoranog /planirano oko 4.ooo nabavljeno 5.271, a ukupan broj nabavljenih bibliotečkih jedinica /planorano 15.ooo, a nabavljeno 13.o67/ je ispod planirane količine, zbog navedenog načina obezbedjenja knjiga od OJT i Bibliografskog instituta.

Posmatrano u okviru UBK, u 1985. godini dominira, kao i ranijih godina, 8. grupa - književnost i nauka o književnosti /2.076 naslova, 6.512 primeraka/, na drugom mestu je grupa 3 - društveno-političke nauke /1.185 naslova, 1.975 primeraka/, zatim dolaze grupe 3, 6, 3, 9, 5,o i 2 /najmanjim brojem i naslova i primeraka zastupljena je, dakle religija/.

	1984.			1985.	
	Primerci	Naslovi		Primerci	Naslovi
0	198	1o2	o	164	89
1	942	195	1	525	35
2	52	12	2	13o	64
3	1.747	751	3	1.975	1.185
5	381	151	5	388	219
6	1.o65	436	6	1.379	734
7	619	357	7	781	519
8	6.721	1.745	8	6.512	2.o76
9	782	3o8	9	834	432
	12.5o7	4.o37		12.689	5.353
Hram.pl.	493			378	
Ukup.	13.ooo.-	4.o57		13.o67	5.353

Ovaj broj naslova javlja se u više fondova. Periodika nije obuhvaćena.

Tokom 1985. godine obradjeno je 5.211 naslova za fondove BGB i ostalih Udruženih biblioteka Beograda.

Nastavljena je izrada tematskog i predmetnih kataloga. Oni se, prema specifičnosti fondova, izradjuju u 4 organizacione jedinice. Nastavljena je, takodje, izrada autorskog kataloga članaka i rasprava iz periodičnih izdanja - on je uvećan za 5.211 jedinica. Izvršena je rekatalogizacija autorskog kataloga, koja nije bila planirana, za 2.o69 jedinica.

Generalno posmatrano, katalozi Biblioteke grada uvećani su za 45.399 lista, koji su uloženi.

U Odeljenju periodike je za autorski katalog članaka uradjeno 3.ooo jedinica, a za predmetni katalog reprodukcija 1.5oo.

Inventarisana je sva štampa koja je stigla sa korićenja - 174 toma časopisa i štampe. U Dečjem odeljenju je za predmetni katalog esejistike i kritike o književnosti za decu obradjeno 217 publikacija, tematski je obradjeno 278 naslova. Redovno se vrši održavanje svih kataloga.

IV. ZAJEDNIČKA NABAVKA I OBRADA KNJIGA

Osnovna karakteristika realizacije koncepta zajedničke nabavke i obrade knjiga u Udruženim bibliotekama Beograda u 1985. godini je nastojanje svih učesnika u realizaciji da ostvare:

1. Realizaciju Finansijskog plana zajedničke nabavke
2. Proširenje izvora finansiranja zajedničke nabavke
3. Širenje bibliotečke mreže i otvaranje novih ogranaka kao preduslova za ravnomernije popunjavanje knjižnih fodnova biblioteka.

a) Realizacija Finansijskog plana zajedničke nabavke

U 1985. godini u realizaciji Finansijskog plana učestvovalo je 18 biblioteka i 22 radne organizacije, za razliku od 1984. godine kada je zajedničkom nabavkom bilo obuhvaćeno 16 biblioteka i 11 radnih organizacija. Nove biblioteke koje su uključene u zajedničku nabavku su: "Vlada Aksentijević" - Obrenovac i Biblioteka Grocke, što definitivno znači da su sve Udružene biblioteke uključene u realizaciju Samoupravnog sporazuma o centralizovanoj nabavci i obradi.

Sopstvena sredstva Udruženih biblioteka realizovana su sa 88% za razliku od 1984. godine kada je procenat realizacije iznosio 61% /povećanje od 27%/. Najbolju realizaciju imale su biblioteke sa prigradskog područja i to:

1. Barajevo	180,5%	5. Obrenovac	100%
2. Sopot	149,5%	6. Grocka	100%
3. Mladenovac	139%	7. Ripanj	100%
4. Lazarevac	114%		

Prosečna realizacija biblioteka sa prigradskog područja iznosi 127%. Svakako da je ovako visok procenat realizacije rezultat opredeljenja Udruženih biblioteka da se za ove biblioteke izdvoje stimulativna sredstva u odnosu dinar na dinar.

Kod biblioteka sa gradskog područja zbog takve zajedničke nabavke su dosta neujednačeni: Biblioteka Starog grada Finansijski plan realizovala je sa 24%; Palilula sa 28%; dok su sve ostale u okvirima 100%. Od 18 biblioteka učesnica u realizaciji finansijskog plana zajedničke nabavke 14 je realizovalo plan sa 100% čime su stekle pravo na posebno premiranje u visini od 5%. Sredstva premije u iznosu od 812.874.- dinara biće realizovana u I kvartalu 1986. godine. Za kulturno-obrazovne programe izdvojena su sredstva 3% iz razlike u ceni u iznosu od dinara 554.625.- Neto promet Udruženih biblioteka iznosi 22.138.238.- dinara. Za ova sredstva u fondove biblioteka uneto je oko 1.700 novih naslova odnosno oko 30.000 primeraka čija je prosečna cena 900 dinara. Sama činjenica da je prosečna cena unete knjige 900 dinara ukazuje da su biblioteke dobrim delom svoje fondove popunjavali produkcijo iz proteklih godina a da su tekuću produkciju pokrivali delom preko Beogradskog čitališta a većim delom preko Narodne biblioteke SR Srbije. Kao rezultat zajedničkog poslovanja ostvaren je čist dohodak koji se u iznosu od 1,396.161 vraća bibliotekama učesnicama u realizaciji zajedničkog programa.

b) Proširenje izvora finansiranja zajedničke nabavke

Realizacija Finansijskog plana svakako je pridonela i činjenica da su biblioteke izuzetne napore ulagale u traženju novih mogućnosti da se izvori finansiranja prošire i na druge subjekte čiji bi osnovni zadatak bio da pomognu razvoj bibliotečkih fondova. I ove godine SIZ grada izdvojio je sredstva za stimulisanje zajedničke nabavke u iznosu od 16,000.000.- dinara. Od ovog iznosa izdvojena su sredstva u visini od 5.130.000.- i udružena sa sredstvima Republičke zajednice kulture po sistemu dinar na dinar.

Pokrenuta društvena akcija nabavke knjiga u 1985. godini podstakla je i sve opštine u Beogradu, odnosno opštinske samouprav-ne interesne zajednice da izdvoje posebna sredstva za veću nabavku knjiga.

Prva iskustva zajedničke nabavke knjiga su veoma dobra i otvaraju mogućnost daljeg dogradjivanja ovakve prakse na čvrstom orijentacijom samo da se povećavaju sredstva i više

knjiga kupuje za biblioteke, već da sve to utiče i na bolje korišćenje i čitanje knjiga. U tom cilju je u 1985. godini i pokrenuta Društvena akcija nabavke knjiga za narodne biblioteke u Beogradu, odnosno celoj Republici, čime su praktično stvorene nove, šire društvene i materijalne mogućnosti da se putem udruživanja sredstava poveća broj novonabavljenih knjiga.

U celini gledajući 18 narodnih biblioteka Beograda, uključujući i Gradsku biblioteku su, zahvaljujući mogućnostima udruživanja sredstava u okviru Beograda i sa Republičkom zajednicom kulture, u 1985. godini mogle u svoje fondove da unesu knjige u vrednosti od 78.537.756,oo dinara, što je u odnosu na sredstva /19.4o2.563,oo/ koje su u okviru zajedničke nabavke angažovana u 1984. godini četiri puta više. U proseku svaka od 18 opštinskih biblioteka sa Gradskom je imala 4.363.2o8,oo dinara za kupovinu knjiga u 1985. godini. Značajno je ukazati i na strukturu, tj. odnos sopstvenih i udruženih sredstava. Od ukupnog iznosa sredstava za nabavku knjiga u 1985. godini /78.537.756,oo/ redovna /sopstvena/ sredstva 18 biblioteka su 23.962 756,oo/, stimulativna sredstva Gradske samoupravne interesne zajednice kulture 2o.375.3oo,oo, što u celini pokazuje da je vrednost sredstava, koje se udružuju na nivou Grada /u čemu učestvuju i sredstva radnih organizacija/ za kupovinu knjiga iznosi 44.337.756,oo. Praktično gledajući Društvenom akcijom nabavke knjiga i mogućnošću da se stvore dodatna sredstva i udruže po osnovi dinar na dinar, sve narodne biblioteke u Beogradu su još za 77% povećale sredstva za nabavku knjiga u odnosu na sredstva koja su udružena samo na nivou Beograda odnosno preko Beogradskog čitališta.

Posebno je značajno to što se ovakvom praksom nabavke knjiga sve više obuhvataju i organizacije udruženog rada, proga, neposredne proizvodnje. One pod istim uslovima koriste mogućnosti udruživanja sopstvenih sredstava za nabavku knjiga. U 1985. godini su 22 velike organizacije udruženog rada koristeći takvu mogućnost unele su u svoje fondove knjiga u vrednosti od 6.2oo.662,oo dinara. Rezultati su značajni, ali mogu biti neuporedivo veći i podsticajniji za ovakav način nabavke knjiga, kada bi se samo sredstva, koja Gradska interesna zajednica preko opštinskih interesnih zajednica izdvaja za nabavku knjiga i stimulaciju čitanja, obje-

dinila i udružila se sa sredstvima radnih organizacija. Procena je da bi knjižni fondovi u organizacijama udruženog rada bili povećani u vrednosti od blizu 60.000.000,00. Predsedništvo Gradskog veća Saveza sindikata je podržalo ovakvu orijentaciju podsticaja nabavke knjiga za organizacije udruženog rada i to bi u 1986. godini trebalo ostvariti.

v) Širenje bibliotečke mreže i otvaranje novih ogranaka u 1986. godini

Finansijskim planom za 1985. godinu predvidjena je pomoć bibliotekama koje otvaraju nove ogranke.

Otvorena su 3 nova ogranka: Novi Beograd, Rakovica i Vračar. U prošloj godini je po osnovi udruživanja sredstava za zajedničku nabavku knjiga, odnosno ostvarene razlike u ceni izdvojeno 554.625,00 dinara za blizu 100 književnih programa. Po osnovi zajedničke nabavke obradjeno je blizu 2.000 naslova, uradjeno preko 20 Biltena novih naslova knjiga, uradjeno i isporučeno bibliotekama preko 60.000 kataloških listića. Povezivanje nabavke i obrade knjiga ima izuzetni značaj za dalje osavremenjavanje i ujednačavanje prakse bibliotečkog poslovanja. Ovakva praksa je podstakla inicijativu a i pripreme za automatizaciju akvizicijskih poslova i cirkulacije knjiga. Svemu ovome treba dodati i to da Udružene biblioteke Beograda već treću godinu organizovano izlaze na Beogradski sajam knjiga, radi zajedničke nabavke knjiga. Nije preterano reći da ovakva iskustva rada Udruženih narodnih biblioteka Beograda nailaze i na odredjeno interesovanje biblioteka drugih gradova.

Očigledno je da Udružene biblioteke Beograda ulaze u 1986. godinu sa novim i veoma značajnim i podsticajnim iskustvom u pogledu zajedničke nabavke knjiga i rezultatima koji su postignuti Društvenom akcijom nabavke i udruživanjem sredstava sa Republičkom zajednicom kulture. U ovoj godini mogućnosti udruživanja sredstava za nabavku knjiga na nivou Grada i sa Republikom su još povoljnija. Redovna sredstva svih opštinskih biblioteka se povećavaju za 60%. Gradska samoupravna interesna zajednica kulture je i ove godine izdvojila 10.000,000 za zajedničku nabavku knjiga. Republička zajednica kulture je dala mogućnost za udruživanje 1.000,000.-

za svaku opštinsku biblioteku u Beogradu, pod uslovom da se nastavi Društvena akcija i obezbede potrebna sredstva za udruživanje. U tom slučaju bi u 1986. godini,kao što je to uspešno urađeno skoro u svakoj opštini u prošloj godini, Društvenom akcijom trebalo obezbediti dodatnih 1.ooo.ooo,oo koja bi udružena sa sredstvima Republičke zajednice i rabatom od 4o% predstavljala povećanu vrednost od 3.333.333,3o dinara za nabavku knjiga za svaku biblioteku, a za svih 18 ukupnu vrednost od 59.94o.ooo,oo dinara. Sa redovnim sredstvima Gradske i opštinskih biblioteka za 1986. godinu, na koja se uz važeće popuste mogu kupiti knjige u vrednosti od 63.848.885,oo, znači ako bi se planirana sredstva i akcije ostvarile narodne biblioteke Beograda raspolagale bi mogućnošću da dva puta povećaju sredstva za nabavku u vrednosti od 123.838.885,oo dinara.

Imajući u vidu zajedničke zaključke Sekcije za kulturu, Gradske konferencije SSRN Beograda i Komisije za kulturu Gradskog veća Saveza sindikata po kojima su Gradski i opštinski komiteti društvenih delatnosti zajedno sa svim bibliotekama, osnovni koordinatori i nosioci Društvene akcije nabavke knjiga, trebalo bi ovu akciju voditi zajednički i nastojati da se dograde postojeći kriterijumi za popunjavanje knjižnih fondova sa orijentacijom da se, u naseljima, mesnim zajednicama i radnim organizacijama, gde za to ima uslova i potreba, otvaraju novi ogranci i time ravnomerno razvija i koristi knjižni fondovi i mreža narodnih biblioteka u celini.

Pored ovih, novih i izuzetnih finansijskih mogućnosti za radikalno povećanje nabavke knjiga za narodne biblioteke, cenim da bi od ne manjeg značaja bila i potreba da se postigne veća i neophodna koordinacija i sinhronizacija rada na nabavci knjiga svih društvenih faktora, a pre svega izdavača i biblioteka. U novijoj praksi ovakve nabavke postoje izmedju ostalih tri značajna izvora sredstava i realizacije nabavke knjiga za narodne biblioteke: 1/ Otkup tri primerka prvih izdanja knjiga objavljenih tokom godine od strane izdavača u SR Srbiji. 2/ Društvena akcija udruživanja sredstava pokrenuta od strane Republičke zajednice kulture koja se realizuje preko Narodne biblioteke SR Srbije, a kojom su

obuhvaćeni izdavači Srbije van pokrajina. 3/ Redovna sredstva narodnih biblioteka Beograda i stimulativna sredstva Gradske samoupravne interesne zajednice kulture za nabavku knjiga svih izdavača iz Jugoslavije.

Veoma je korisna Odluka Izvršnog odbora Republičke zajednice kulture da nabavljena knjiga preko Narodne biblioteke 1986. god. mora biti i obradjena, što u celini daje mogućnost ujednačavanja odrednica i katalošKog opisa. U uslovima znatno povećanih mogućnosti za popunjavanje knjižnih fondova narodnih biblioteka, morali bi se daleko više zaoštravati kriterijumi, stvoriti radne i zakonske ob[illegible] permanentn[illegible] korišćenja i čitanja kn[illegible] i uticaj na izdavačku produkciju, na zajedničko planiranje, garantovani otkup kvalitetnih i vrednih knjiga za biblioteke, za prevazilaženje posredništva u nabavci kako bi se postigao veći tiraž i niža cena, na zajednička ulaganja, bržu cirkulaciju /avansiranje/ sredstava izdavačima od strane biblioteka, sagledavanje uslova i mogućnosti za zajedničko ulaganje sredstava i rada društvene zajednice, izdavača i biblioteka u razvoju bibliotečke mreže i stalno povećavanje otkupa knjiga za biblioteke i drugo. U tom cilju bi sve više trebalo povezivati društvenu, zakonsku inicijativu sa redovnom delatnošću izdavača i biblioteka.

V. KORIŠĆENJE BIBLIOTEČKOG MATERIJALA I RAD SA KORISNICIMA

1. Pozajmna funkcija i sa njom u nerazdvojnoj vezi, proširenje kruga korisnika - orijentacija je Biblioteke još od njenog osnivanja, znači više od 5o godina. Ovom zadatku usmereni su njeni pozajmni fondovi. Najveći u Beogradu, oni ne služe samo stanovništvu glavnog grada i šire okoline, nego i onima iz mnogih mesta unutar i izvan teritorije SR Srbije, pa i šire. Ova značajna prednost u pogledu kruga korisnika, u čemu se Biblioteka izdvaja od skoro svih gradskih biblioteka u Srbiji /pokriva mnogo veću teritoriju nego što je gradska, kojoj je inače prvenstveno namenjena/, nesumnjivo je merilo funkcionalnosti njenih pozajmnih fondova.

U 1985. godini Biblioteka grada imala je 2o.35o redovnih članova - korisnika: odraslih 16.659, dece 3.691. U periodici je upisano 418. i 268 kolektivnih članova. Medjutim, broj korisnika usluga BGB mnogo je veći jer se zna da su njene fondove - na osnovu zajedničkog članstva u UBB - koristili takodje i članovi drugih beogradskih opštinskih biblioteka.

Što se strukture članova Biblioteke grada tiče, najveći je broj studenata i učenika. Zatim dolaze radnici iz ostalih delatnosti, a iza njih su penzioneri i domaćice... Na zadnjem mestu su poljoprivredni proizvodjači. Pregled upisanih u Odeljenju za rad s odraslim korisnicima najočitije to pokazuje:

Radnika iz neposredne proizvodnje.....	65o
Radnika iz ostale delatnosti	3.573
Učenika i studenata.....	9.14o
Poljoprivrednih proizvodjača.....	256
Ostalo /penzioneri, domaćice i sl.....	2.354

2. Broj izdatih knjiga u dva pozajmna odeljenja i Odeljenja periodike, priručnika i knjiga iz oblasti umetnosti, govori o ceni zalaganja njihovih radnika i, što se ne sme izgubiti iz vida, o ceni jedinice obavljenog radnog zadatka.

U odeljenju za rad sa publikom izdato je u 1985. godini 421.6oo knjiga, u Odeljenju za rad sa decom 139.ooo, a u Odeljenju periodike: 8.o5o tomova ukoričene periodike, 12.o7o knjiga iz fonda umetnosti i priručne literature i 21o.ooo primeraka tekuće periodike.

3. Socijalna struktura članstva ima odlučujući uticaj na to kakva je čitanost knjiga ukoliko se ovaj problem posmatra iz perspektive razvrstanosti knjiga po UDK - sistemu. Činjenica koje pruža Odeljenje za rad s odraslim korisnicima, u kojem je tokom 1985. godine pozajmljeno 42o.ooo knjiga, mogu se smatrati uzornim . Redosled po broju pročitanih knjiga izgleda ovako:

1. Književnost /naša i prevedena/.....	21o.612
2. Prirodne nauke /matematika, astronomija, fizika, hemija, biologija i dr./.....	59.82o
3. Društvene nauke /sociologija, politika, privreda, ekonomija i dr./.....	38.4oo
4. Geografija, istorija i biografija.....	29.oo8

5. Primenjene nauke /medicina, tehnika, poljoprivreda, industrija/..... 4o.o99
6. Filozofija, estetika, psihologija, logika, i etika..... 23.5oo
7. Umetnost /većina ovih knjiga nalazi se u Čitaonici/..... 7.941
8. Religija..... 5.22o

Značajno je napomenuti da je u istom odeljenju, a prema željama korisnika, izvršeno 1.54o rezervacija knjiga. Članovi koji su knjige rezervisali obaveštavani su pismeno ili telefonom da dodju po knjige.

S druge strane, zbog nevraćanja knjiga na vreme napisano je 6.9o8 opomena.

Najviše teškoća u radu imalo je u 1985. godini kao, uostalom, i ranijih godina - Odeljenje za rad s odraslim korisnicima. Velika frekvencija korisnika i velika čitanost knjige uslovili su da je veliki broj knjiga oštećen i više se ne može koristiti. Biblioteka grada, tačno je, spada u najbogatije biblioteke po svom knjižnom fondu, ali veliki broj oštećenih i nestalih knjiga čini da članovi ne dobiju traženu knjigu. Nedostatak smeštajnog prostora takodje utiče da se knjiga šteti i da ne može da se izda korisniku. Tako su sve knjige signaturnog broja od 1-3.ooo isključene iz opticaja, jer su u depozitu. Na ovaj način isključeno je iz opticaja preko lo.ooo knjiga. Slobodan pristup knjizi u Odeljenju takodje smanjuje broj knjiga jer nesavesni korisnici uzmu knjigu, ne zaduže je i ne vrate, što se dešava naročito u špicevima kad ima publike /tako je nestao izvestan broj skupih i veoma mnogo traženih knjiga/. Veliki broj knjiga, i to onih koje su najredje, nalazi se i u nevraćenim zaduženjima /kod pojedinaca, radnih organizacija i škola/. Mnoge od ovih knjiga neće se vratiti Biblioteci, jer su zaduženja zastarela. Veliko poskupljenje knjiga uticalo je na nabavnu politiku Biblioteke pa su mnoga značajna dela nabavljena u malom broju primeraka ili uopšte nisu nabavljena /ovo se naročito odnosi na udžbenike/. Sve gore navedeno uticalo je da veliki broj korisnika ne dobije traženu knjigu /svaki drugi

član vrati se bez tražene knjige/. Analizom postojećih rezervacija i deziderata nadjeno je da korisnici čekaju više meseci, pa čak i godinu dana, da dobiju željenu knjigu.

U 1985. godini u Odeljenju je radilo 14 radnika, medjutim, ako se uzmu u obzir izostanci sa posla /usled bolesti i odmora/ onda se vidi sa kolikim su naporom obavljeni navedeni poslovi. U proseku na svakog zaposlenog radnika dolazi 1.4o5 upisanih korisnika.

g) Odeljenje za rad sa decom

Tokom 1985. godine Odeljenje je obavljalo svoju delatnost po Programu planiranom za 1985. godinu sa smanjenim kadrovskim kapacitetom i pod veoma nepovoljnim uslovima za razvoj delatnosti, što se i odrazilo na obim izvršenja nekih planiranih poslova. Odeljenje "Neven" je veoma često prekidalo rad sa čitaocima, jer je zatvarano od strane Uprave Velike dvorane Doma sindikata. I pored svih intervencija Uprave Biblioteke i radnika Odeljenja "Neven" je u 1985. godini za čitaoce bio zatvoren 78 radnih dana, što je nedopustivo ako se uzme u obzir da su u pitanju deca-čitaoci.

Pored toga, teškoće za realizaciju svih planiranih poslova uslovila je i loša kadrovska situacija, jer su bolovanja iznosila 186 radnih dana, pri čemu jedan radnik Odeljenja koristi delimičnu penziju /radi pola radnog vremena/. Drugarica Katarina Ivković je čekala rešenje za invalidsku penziju, pa je samo ona u toku godine imala 153 dana bolovanja. U toku godišnjih odmora iz Odeljenja je otišla drugarica Ljilja Paradinović. Napominjemo da Odeljenje nije uzimalo zamene iz drugih Odeljenja, a ni sa strane, pa je bilo dosta teškoća oko organizovanja četiri smene /za dva odeljenja/, tako da je uglavnom radio po jedan radnik u smeni, sve do oktobra, kada je u Odeljenje došla drugarica Ljiljana Savkić. U medjuvremenu je i drugarica Ivković primila rešenje za invalidsku penziju /odnosno, raskinula radni odnos sa Bibliotekom/ te je Odeljenje u decembru uputilo zahtev Sekretarijatu Biblioteke da se javnim oglasom popune upražnjena radna mesta knjižničara - sa punim radnim vremenom, i bibliotekara - sa četiri sata radnog vremena za rad sa čitaocima, za stručno-administrativne i druge

poslove u Odeljenju i za kontinuiran rad sa predškolskim uzrastom.

I pored navedenih teškoća Odeljenje je nastojalo da čitaocima posveti posebnu pažnju u periodima kad nije ometan rad zatvaranjem, pa je deci dozvoljeno da produže rok vraćanja publikacija, kao što je i ažurirana služba rezervacija knjiga putem telefona. Rad sa predškolskim uzrastom realizovan je po planiranim programima u saradnji sa vaspitačima i dečjom redakcijom Radio Beograda. Zapažen je susret dece iz vrtića "Terazije" sa pesnikom Draganom Lukićem, povodom Meseca knjige. Deca su sa vaspitačima napravila veliku knjigu, koja sadrži njihove ilustracije pesama Dragana Lukića. Knjiga je bila izložena na Sajmu knjiga, na štandu Udruženih biblioteka Beograda. U saradnji sa Stojankom Grozdanov-Davidović snimljeno je i nekoliko emisija za dečje programe Radio Beograda sa čitaocima u Odeljenju "Neven", koje su bile emitovane u decembru u okviru emisija "Ružina sreda" i "Djački magazin". Tokom godine Odeljenje su posetili bibliotekari iz Nesvrstanih zemalja i bibliotekari iz Grčke. Odeljenje je uradilo Nacrt Predloga za izvodjenje radova, odnosno rekonstrukciju i uredjenje prostora za Dečju biblioteku u Zmaj Jovinoj ulici, na osnovu koga će stručnjaci specijalizovani za pojedine poslove oko rekonstrukcije uraditi kompletan Projekat o rekonstrukciji, kada se oslobodi prostor u zgradi Biblioteke. Kompletan Predlog razvoja delatnosti Odeljenja u novim uslovima uradiće u 1986. godini. Odeljenje i Komisija za srednjoročni razvoj Biblioteke od 1986-199o. godine. Najsažetije prikazan, rad Odeljenja "Neven" i "Čika Jova Zmaj" u toku 1985. godine izgleda ovako:

Upisano je 3.691 dete /planirani upis 4.ooo/, izdato je 139.ooo publikacija i priručnika /č. 12o.ooo/. Realizovano 5 susreta medju sekcijama /literarnim i dramskim, recitatorskim/ beogradskih osnovnih škola /pl. lo/, dok rad sa predškolskim uzrastom - koji obuhvata: male kolaž-programe, pričanje bajki, ilustrovanje priča i pesama za decu, male izložbe, verbalno i likovno obeležavanje značajnih datuma, godišnjica, jubileja - obuhvata 25 poseta /pl. 2o/. Tokom godine organizovano je 9 susreta sa književnicima: sa Z. Vidaček, B. Lovrenskim, G. Olujić, S. Grozdanov-Davidović, D. Lukićem /2/, M. Milišićem, M. Stanisavljevićem i V. Vidojević.

Održana je i Završna svečanost za učenike VIII razreda - najrevnosnijim članovima nagrade je, uz prigodan književni program, dodelila Grozdana Olujić. Posebno uspešan bio je ovogodišnji konkurs dečjih odeljenja BGB "Knjiga koju najviše volim", na kojem je -svojim literarnim i likovnim radovima - učestvovao veliki broj beogradskih osnovaca. Konkurs je realizovan u oktobru: pred velikim brojem učenika i nastavnika pročitani su najbolji radovi i pokazane, u izložbenim vitrinama BGB, najuspešnije ilustracije, nakon čega su podeljen e nagrade.

U odeljenjima je od januara do decembra 1985. godine postavljeno 8 izložbi novih knjiga i takodje, povodom značajnih datuma i jubileja iz naše istorije i kulture, priredjene su 23 tematske izložbe knjiga i tekstova iz listova i časopisa.

S druge strane, izradjena su 4 broja anotirane bibliografije knjiga za decu.

U 1985. godini Odeljenje za rad sa decom planiralo je nabavku 4.5oo publikacija za svoje fondove, od čega je realizovano tek 46%, tj. nabavljeno je 2.o12 naslova. Sve primljene publikacije su tehnički obradjene, signirane i klasifikovane. Za predmetni katalog iz svih oblasti nauka i za katalog esejistike i kritike književnosti za decu obradjeno je 217 publikacija, dok je tematski katalog popunjen sa 238 jedinica. Što se održavanja kataloga tiče /sredjivanje listića, upisivanje signature, odvajanje za odredjene kataloge: abecedni - ukršteni, topografski, stručni, predmetni, tematski, hronološki/, planirani broj je 4.ooo, a realizovani 1.659 /41%/.

U toku 1985. godine napisano je 1.o7o opomena neurednim članovima zbog prekoračenja roka za vraćanje knjiga. Zatim, pripremljeni su kompleti časopisa i listova za korićenje /odvojeno je oko 25o primeraka/, a svakodnevnim pregledom fonda odvajane su dotrajale publikacije za rashod kako bi se fond očistio od neupotrebljivih knjiga, postepeno sredjivao i pripremao za preseljenje.

VI. INFORMATIVNA I KULTURNO-OBRAZOVNA DELATNOST

Informativna i kulturno-obrazovna delatnost Biblioteke grada Beograda obavlja se u n većoj meri preko Beogradskog čitališta i vezana je ne samo za BGB, nego i za sve narodne biblioteke Beograda i njihove ogranke. Osim toga, ona obuhvata 25 biblioteka velikih beogradskih radnih organizacija, kao i biblioteke studentskih domova i jednog broja fakulteta u Beogradu. Odnosi se, takodje, na saradnju sa 51 listom radnih organizacija, za koje se pripremaju anotirane bibliografije novih knjiga iz oblasti umetnosti, književnosti, nauke, marksizma, sporta i dr.

Sem informacija za listove radnih organizacija, BGB je 1985. godine pripremila, umnožila i narodnim bibliotekama, školam radnim organizacijama dostavila 2o brojeva "Biltena novih knjiga" /klasifikovanih po UDK - sistemu/, u kojima je registrovano oko 2.ooo naslova objavljenih na srpskohrvatskom području tokom 1985. godine.

Biblioteka grada se, ukratko, Programom za 1985.godinu obavezala da postojeće oblike svojih informativnih i kulturno-obrazovnih aktivnosti još više razvije i da ih kvalitativno obogati - a da, pri tome, ne izgubi iz vida da je središnji cilj ove njene delatnosti: popularisanje knjige, afirmacija i neprekidno oplemenjivanje bibliotečkog rada.

1. Tokom 1985.godine Biblioteka grada je u Beogradskom čitalištu, odeljenjima "Čika Jova Zmaj" i "Neven", u Odeljenju periodike i Konaku knjeginje Ljubice /u kojem BGB, pošto nema sopstvenu salu, povremeno održava programe/, - priredila 138 kulturnih manifestacija /književnih programa, susreta sa piscima i dramskim umetnicima, muzičko-poetskih večeri, gostovanja literarnih i recitatorsko-dramskih sekcija škola, izložbi: knjiga, fotografija, dečjih crteža i književnih radova, listova, časopisa/.

a/ I z l o ž b e

Od izložbi, ukazaćemo samo na one veće, koje su privukle ozbiljniju pažnju posetilaca i bile zapažene i u sredstvima javnog informisanja:

- lol NAJČITANIJA KNJIGA U 1984. godine U BIBLIOTECI GRADA BEOGRADA, koja je najpre, od 2 - 8. februara, bila postavljena na Beogradskom sajmu i činila sastavni deo programa "Zimskih čarolija". Tokom februara, do polovine marta izložba je bila postavljena i u vitrinama Biblioteke;

- KNJIGE NAGRADJENE U 1984. GODINI, tokom aprila, u vitrinama Biblioteke /34 naslova, kojima je obuhvaćeno celokupno srpskohrvatsko područje/;

- KNJIGE O TITU 198o-1985., u vitrinama Biblioteke, tokom maja;

- NOVE KNJIGE JUGOSLOVENSKIH IZDAVAČA, stalna postavka. Izlažu se svi novi naslovi koji tokom godine pristignu u Beogradsko čitalište. U 1985. godini članovima Biblioteke skrenuta je, tako, pažnja na više od 1.8oo naslova;

- OKTOBARSKA NAGRADA GRADA BEOGRADA 1956-1985; KNJIŽEVNOST, PREVODILAŠTVO, NAUKA O KNJIŽEVNOSTI, na Sajmu knjiga /24-3o. oktobar/. Ovom izložbom Biblioteke grada nastavila je pripreme za monografiju "Oktobarska nagrada grada Beograda", koje su - u dogovoru sa Skupštinom Beograda - započete 1984., izložbom koja je, u okviru centralnog programa proslave "Četrdeset godina Beograda u slobodi" bila postavljena u Centru "Sava" oktobra prošle godine. Na temelju materijala za ovu izložbu više opštinskih biblioteka i njihovih ogranaka organizovalo je slične izložbe knjiga;

- UDRUŽENE BIBLIOTEKE BEOGRADA U RADNIM ORGANIZACIJAMA, na Sajmu knjiga, od 24-3o.X Izložba je sadržala foto-dokumente, isečke iz novina, tabelarne prikaze svih vidova saradnje UBB i beogradskih radnih organizacija. Posle Sajma knjiga preuzlela ju je Biblioteka "Radoje Dakić" - Rakovica, gde je činila sastavni deo programa obeležavanja 4o-godišnjice osnivanja ove biblioteke.

Druge opštinske biblioteke takodje su zainteresovane da ovu izložbu postave u svojim prostorijama;

- KNJIGA KOJU NAJVIŠE VOLIM. Nagradjene i odabrane ilustracije učenika beogradskih osnovnih škola na tradicionalnom oktobarskom konkursu koji Odeljenje za rad sa decom raspisuje svake godine, u vitrinama BGB, oktobar-novembar.

Pored ovih priredjene su brojne manje tematske izložbe knjiga, dokumentarnog i foto-materijala, časopisa i listova - odeljenjima "Čika Jova Zmaj" i "Neven" i u Odeljenju periodike.

b/ k n j i ž e v n i p r o g r a m i

Preko Beogradskog čitališta realizovano je tokom 1985. godine 89 književnih programa, od čega 67 za Udružene biblioteke Beograda. Naznačenom broju programa valja dodati 39 literarnih susreta /sa piscima, pozorišnim i dramskim i muzičkim umetnicima, učesnicima na književnom i likovnom konkursu, medjusobnih susreta literarnih i dramskih, odnosno recitatorskih sekcija osnovnih škola/, koje je od januara do kraja decembra organizovalo Odeljenje za rad sa decom.

Biblioteka grada je, znači, u protekloj godini bila organizator, odnosno pokrovitelj za 134 kulturne manifestacije namenjene Beogradjanima, pri čemu izuzimamo izložbe.

Samo Čitalište je, što u Zmaj Jovinoj što u Konaku knjeginje Ljubice, organizovalo za Biblioteku grada 22 kulturna programa, od kojih su dva bila muzičko-poetske priredbe /v. Prilog /. Pri tome ne navodimo 6 susreta na štandu Beogradskog čitališta i Udruženih biblioteka Beograda u toku Sajma knjiga, koje su prisutni bibliotekari imali sa Miloradom Pavićem, Draganom Lakićevićem, Ivanom Kovačevićem, Momom Dimićem, Radovanom Popovićem i Radoslavom Petkovićem.

2. U godini 1985. Čitalište je učestvovalo u realizaciji 67 književnih programa za druge narodne biblioteke Beograda. Opštinske biblioteke ovaj vid saradnje sa Bibliotekom grada intenzivno razvijaju već pet godina. Troškove organizacije programa snosi Beogradsko čitalište, oni se pokrivaju iz razlike koju Čitalište ostvaruje nabavkom knjiga za knjižne fondove ovih biblioteka.

U toku prošle godine deset opštinskih narodnih biblioteka organizovalo je u saradnji sa Beogradskim čitalištem deo svojih književnih programa - u sopstvenim prostorijama, radnim organizacijama i školama. Najviše programa /19/ priredila je biblioteka "Vuk Karadžić" - Zvezdara, a zatim slede: "Lazo Kočović" - Čukarica /12/, "Jovan Popović" - Zemun /9/, "Vuk Karadžić" - Novi Beograd /8/, "Petar Kočić" - Vračar /7/, "Radoje Dakić" - Rakovica /6/, "Djordje Jovanović" - Stari grad /2/, Narodna biblioteka u Grockoj /2/, "Beogradski bataljon" - Barajevo /1/ i Narodna biblioteka u Lazarevcu /1/.

VII. IZDAVAČKA I NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST

a/ Izdavačke delatnost

Plan za 1985. godinu predvideo je da u toku godine Biblioteka grada izda:

1. "Bibliografiju prinovljenih domaćih i stranih publikacija" - 4 broja;
2. Anotiranu bibliografiju knjiga za decu iz beletristike i svih oblasti nauke /pod nazivom: Odabrane knjige za decu/ - 2 broja;
3. Bibliografija recenzija iz domaćih listova i časopisa - 4 broja;
4. Katalog časopisa /obuhvata časopise iz fonda Biblioteke grada Beograda i opštinskih biblioteka/;
5. Katalog listova;
6. Gradja za bibliografiju jugoslovenske i strane knjige o Beogradu, knj. 2;
7. Katalog knjiga objavljenih do 1918. godine /sa registrom/;
8. Informativni bilten: "Glasnik Beogradskog čitališta" namenjen radnicima zaposlenim u narodnim bibliotekama - 3 broja;
9. Ponovljeno izdanje "Beograd u 19. veku";
10. Vodič "Gde su u Beogradu izdavači, biblioteke, knjižare";
11. Bilten novih knjiga - za Udružene biblioteke Beograda - 10-18 brojeva.

Plan je, dakle, osim periodičnih publikacija BGB, obuhvatio i jedan broj izdanja koja bi bila posebna /br. 4, 5, 6, 7, 9. i 1o/.

Izdate su samo one publikacije koje se u BGB umnožavaju na geštetneru, osim "Vodiča" koji je štampan:

1/ Bibliografija prinovljenih domaćih i stranih publikacija, 4 broja /i kumulativni registar/;

2/ Odabrane knjige za decu /anotirana selektivna bibliografija/ 3 - plan prebačen za 1 broj;

3. Bibliografija recenzija iz domaćih i stranih listova i časopisa, 4 broja i kumulativni registar za 1984. godinu;

4. Glasnik Beogradskog čitališta, 2 broja /plan je bio 3/;

5. Bilten novih knjiga, 2o brojeva /planirano 2o brojeva/.

6. Vodič "Gde su u Beogradu izdavači, biblioteke, knjižare" koji je štampan u 5.ooo primeraka.

U BGB je sredinom 1985. godine izdala vodič "Gde su u Beogradu biblioteke, izdavači, knjižare". To je "knjiga sastavljena s isključivom namerom da adresom bolje poveže knjige i čitaoce... da se potencijalni korisnik uputi na same izvore informacija, bez obzira na to da li se radi o knjizi u izdavačkom planu, u fondovima biblioteka ili na policama knjižara".

Vodič sadrži podatke o javnim bibliotekama /užeg i šireg područja grada/, izdavačima, knjižarama /izdavača i privatnim/, predstavništvima izdavača /takodje, dati su podaci o prvim bibliotekama i prvim knjižarama u Beogradu/, najčitanijim knjigama u 1984. godini; i izvodi iz izdavačkih planova beogradskih izdavačkih kuća za 1985. godinu.

U delu o Zajednici narodnih biblioteka Beograda dati su, pojedinačno za svaku biblioteku, osnovni podaci /adresa, telefon, godina osnivanja, prostor, stručni kadar, broj knjiga, broj članova, broj pročitanih knjiga - ukupno i po članu, kao i podaci o ograncima narodnih biblioteka/. Takodje, za Narodnu biblioteku Srbije, Biblioteku SANU i Univerzitetsku biblioteku "Svetozar Marković" date su adrese i sa brojevima telefona.

Za beogradske izdavačke kuće navedeni su podaci sa adresom i telefonima redakcija, odnosno prodajnih odeljenja; za knjižare izdavača upisane su adrese sa telefonima, a za privatne knjižare još i ime vlasnika, odnosno osnivača; u popisu predstavništava izdavačkih kuća van Beograda uneti su podaci - adresa, telefon i ime predstavnika.

Za najčitanije knjige u 1984. godini korišćeni su podaci Biblioteke grada Beograda i ovaj popis sadrži podatke o autoru, naslovu knjige, mestu izdanja, izdavaču i godini izdanja. Popis je sačinjen po azbučnom r du prezimena pisca, i broji lol naslov. U odeljku - izdavački planovi za 1985. godinu - dati su izvodi iz planova 9 najvećih izdavačkih kuća u Beogradu.

Takodje, na koricama - omotu ovog vodiča dati su podaci o periodičnim izdanjima Biblioteke grada Beograda, kao i predlog izdavačkog plana BGB za 1985/1986. godinu.

U Odeljenju za unapredjenje bibliotečke delatnosti uradjen je KATALOG PERIODIKE U UDRUŽENIM NARODNIM BIBLIOTEKAMA BEOGRADA iako ovaj izdavački poduhvat nije bio predvidjen planom za 1985. godinu. Izvršavajući svoje programske zadatke, Odeljenje je smatralo za potrebno da najpre snimi stanje fondova periodičnih publikacija koje se nabavljaju u opštinskim narodnim bibliotekama Beograda, što bi kao osnov poslužilo za ozbiljniju obradu ovih podataka za budući jedinstveni informacioni sistem u beogradskom bibliotekarstvu.

Ovako kako je sačinjen, katalog je namenjen prvenstveno bibliotečkim radnicima narodnih biblioteka i njihovih ogranaka, sa ciljem da im, u radu sa čitaocima, služi kao izvor informacija o lokaciji tekuće periodike, odnosno ranijim godištima što se mogu dobiti u ovim bibliotekama.

Gradja za ovaj katalog obuhvata podatke o postojećim celokupnim fondovima periodičnih publikacija, kao i tekuću pretplatu za 1979. godinu. U njemu su registrovani podaci za ukupno 319 naslova periodike u 17 beogradskih narodnih biblioteka /16 opštinskih matičnih i za Biblioteku Doma kulture u Ripnju/.

Katalog sadrži:

1/ Spisak uključenih biblioteka,

2/ Katalog časopisa /opšti popis/,

3/ Popis periodike po bibliotekama,

4/ Stručni registar /sadrži popis bibliotečkih jedinica prema grupama Univerzalne decimalne klasifikacije/.

5/ Zastupljenost periodike po mestu izlaženja /za Beogrda, za Srbiju, za druge republike, i izdanja van zemlje/.

Opšti registar i popis po bibliotekama sredjeni su po azbučnom redu naslova periodike, s tim što registar po bibliotekama sadrži i podatke o kompletnosti.

Što se tiče nabavke, obrade, čuvanja i korišćenja periodičnih publikacija u mreži popularnih biblioteka Beograda ne postoji opšte pravilo. Sve zavisi prvenstveno od prostora, kako za magacinski smeštaj, tako i za čitaonice, zatim finansijskih sredstava za nabavku, i na kraju, od stručnih kadrova za ove poslove. Bez obzira na pomenute osnoven uslove, u Odeljenju se smatralo da je neophodno snimiti najpre stvarno stanje u opštinskim bibliotekama, te su ovom prilikom dati podaci i o periodici koja se koriči /samim tim i trajno čuva/ i onoj koja se čuva neukoričena /zbog nedostatka sredstava za koričenje/ ili pak samo nabavlja a ne čuva se trajno.

Već u toku rada na ovom popisu ukazala se potreba za ozbiljnijim pristupom ovom problemu; na osnovu ovakvog popisa neophodno je najpre izvršiti detaljnu analizu nabavke periodičnih publikacija po bibliotekama; tamo gde se obrada ne vrši po stručnim zahtevima /sa izuzetkom 2-3 biblioteke ostale biblioteke uopštne obradjuju časopise i novine/ dati neophodna uputstva; konačno, predložiti selektivnu nabavku periodike radi racionalnijeg trošenja finansijskih sredstava i iskorišćenosti postojećih stručnih kadrova i dr. /Na nekim poslovima u narodnim bibliotekama već postoji neka vrsta opredeljenosti - Biblioteka "Djorđje Jovanović" organizuje tribine i ima ustanovljenu nagradu iz oblasti esejistike; Biblioteka "Petar Kočić" - "jezičku tribinu"; Biblioteka "Milutin Bojić". tribinu "TRI" iz oblasti društvenih nauka i dr./. Takodje, neophodno je uključiti i podatke o fondu periodike Biblioteke grada Beograda.

Imajući sve ovo u vidu, kao veoma opravdan čini nam se predlog da se, uključivanjem sredstava Udruženih biblioteka, pripremi štampanje kataloga periodike u BGB i opštinskim bibliotekama sa kompletnim podacima samo o onim godištima koja se trajno čuvaju. Ovakva vrsta kataloga svakako bi imala širu namenu - zapravo davala bi se direktna informacija čitaocima o fondovima periodike u popularnim bibliotekama Beograda i BGB, a sam katalog imao bi trajnu stručnu vrednost.

Što se ostalih posebnih izdanja BGB tiče, ni jedno nije objavljeno, zbog nedostatka sredstava, a pomenuti naslovi i dalje ostaju u rukopisima.

b/ Naučno-istraživačka delatnost

Istraživačko-dokumentaciona orijentacija u radu Biblioteke grada ogledala se u 1984. godini i 1985. godini u realizaciji naučno-istraživačkog projekta "Beograd,njegove ulice i trgovi".

Na osnovu zaključaka Društveno-političkog veća i Veća opština Skupštine grada Beograda, Komitet za obrazovanje i kulturu Skupštine grada Beograda i Zavičajno odeljenje Biblioteke grada Beograda sačinili su projekt o izradi monografije "Beograd, njegove ulice i trgovi" koji pretpostavlja istraživanje, obradu i sredjivanje gradje o ulicama i trgovima Beograda. Po završetku istraživanja gradja bi bila objavljena sa potrebnim prilozima i registrima.

Projekat je predvidjao utvrdjivanje promena naziva ulica i trgova i izradu objašnjenja sadašnjih naziva. Problemi imenovanja potiču još iz polovine XIX veka, a njihovo opšte obeležje je nepostojanje stalnih načela što se ogleda i u preinačavanju imena, povremenom ukidanju i ponovnom dodeljivanju istih imena, ali najčešće drugim ulicama, a posmatrano sa sadašnjeg stanovišta i u nazivima bez dovoljno društvenog opravdanja.

U tom cilju istraživan je razvoj i promene u imenovannju ulica i trgova od 1947. do 1985. godine, a istražena faktografska gradja je uobličena u organske celine, koje hronološki prikazuju izmene u imenovanju ulica i njihovu društvenu oprav-

danost. Sve do završetka istraživanja stalno se proveravala autentičnost i korigovana je selekcija gradje. Posle prethodne redakcije celokupan materijal predati redakcionom odboru radi konačne verifikacije, posle čega će se izraditi potrebni registri.

Saglasno odredbama Sporazuma od septembra 1983. godine, istraživana je hronologija imenovanja ulica i izradjivana objašnjenja sadašnjih naziva.

Tokom realizacije projekta istražena je hronologija imenovanja ulica i izradjivana su objašnjenja njihovih sadašnjih imena. Izradjena su objašnjenja za oko 2.47o beogradskih ulica. Proučeni su planovi i karte Beograda, spiskovi ulica, adresari, enciklopedijska, leksikografska, istoriografska i druga monografska dela, zbornici radova, dokumentacija samog Zavičajnog odeljenja BGB, službeni listovi i glasnici Beograda, i sl. Prikupljena gradja zasniva se najvećim delom na fondu Zavičajnog odeljenja, a korišćeni su i fondovi Zavoda za zaštitu spomenika kulture Beograda, Zavičajnog muzeja Zemuna, Narodne biblioteke Srbije, Istorijskog arhiva Beograda i dokumentacija Skupštine grada Beograda. Posebno su istraženi fondovi Istorijskog arhiva Beograda. U Istorijskom arhivu Beograda pregledani su fond Tehničke direkcije, Odsek za studije i katastarski odsek - regulacije, eksproprijacije i aproprijacije za 1884-1942., i izvestan broj zapisnika sednica Skupštine grada Beograda od 1947-7o. Iz fonda Skupštine opštine Zemun pregledana je gradja za 1832-1945., koja sadrži gradjevinske planove, katastarske listove, regulaciju ulica, naredbe, uredbe i popis stanovništva za 1832-1889. Pregledane su Srpske novine od 1847. do 1881., Beogradske opštinske novine za 1882., 1885-19o5., 19o7-1913, 1928, 1938., Opštinske novine od 1932-1941. i 1943., Službeni glasnik Beograda 1945-53., Službeni list Beograda 1964-1985., Politika 1919-28., istražen je i ilustrativni deo gradje i odabrano 114o fotografija značajnijih zgrada i ličnosti.

Gradja je daktilografisana i od polovine septembra 1985. pristupilo se shodno Projektu, prethodnoj redakciji i lekturi. Ukupan obim gradje, po sadašnjoj proceni, iznosi

loo-llo autorskih tabaka.

Na osnovu literature i izvora, koji su do danas često zanemarivani, sabrana je i kritički obradjena dokumentacija koja će, sve do zaključenja rukopisa, biti stalno dopunjavana novom gradjom iz dela koja se skoro stalno objavljuju. Ona uvećava naša dosadašnja nepotpuna i jednostrana znanja, ali pored sume novih podataka, jedna od njenih važnijih odluka je i naglašen socijalni i klasno-revolucionarni značaj naročito od 7o-ih godina prošlog veka do 1944. g. On se ogleda kako u socijalnom poreklu tako i u progresivnoj društvenoj angažovanosti ličnosti, makar ona bila samo usputna i privremena, što znači da su neka od dosadašnjih znanja bila podvrgnuta izvesnoj reviziji prema savremenim standardima verifikacije. Shodno ovom načelu, izvesne vrednosti iz ranijeg doba bivaju prevazidjene, ali zato u prvi plan izbijaju druge, danas relevantne. Naravno, gde god je bilo moguće, naglašena je i veza sa Beogradom.

Juna 1985. godine formiran je pri Skupštini grada Beograda Odbor za izdavanje "Leksikona ulica Beograda", a odmah potom i Izdavački savet, sastavljen od istaknutih naučnih, kulturnih i društveno-političkih radnika, na čelu sa Bogdanom Bogdanovićem, predsednikom Skupštine grada. Medju članovima Izdavačkog saveta nalazi se kao predstavnik SIZ-a nauke Beograda Žan Karan, sekretar. Izdavački savet utvrdio je konačnu koncepciju Leksikona.

Leksikon će krajem 1986. godine, kao saizdavači, objaviti Biblioteka grada, Kulturni centar Beograda i "Narodna knjiga". Kulturni centar preuzeo je da gradju dopuni i pripremi je, kao i da prikupi potrebna sredstva za objavljivanje. O svemu je sačinjen Samoupravni sporazum, koji je trenutno na usvajanju kod nadležnih organa ove tri organizacije, budućih saizdavača.

Na ovaj način je, dakle, pružena puna podrška Biblioteci grada kao inicijatoru i nosiocu istraživačkog projekta, koji je, ne samo po mišljenju Gradske SIZ kulture i Osnovne zajednice Beograda, nego i prema stručnoj oceni Redakcionog odbora - projekt od nesumnjivog kulturnog značaja za grad Beograd i, šire, za društvo u celini. Tako u "Oceni o istraživačkom projektu BEOGRAD, NJEGOVE ULICE I TRGOVI", upućenoj Osnovnoj

zajednici nauke Beograda, stoji: "Naučni i praktični značaj ovog rada je nesumnjiv. Autori su /misli se na radnike u Zavičajnom odeljenju - naša prim./ uspeli da dešifruju sve ličnosti i pojmove čija imena nosi 2.47o beogradskih ulica i trgova u takozvanom gradskom naselju Beograda i time sakupili i sistematizovali obimnu gradju za kulturnu i političku istoriju Beograda, Srbije i Jugoslavije, upotrebljivu i za nove studije".

Imajući u vidu da je ovo, posle dužeg vremena, prvi naš značajniji istraživački i izdavački projekt, smatramo da će se svi radni ljudi Biblioteke napregnuti i nastojati da se i ovaj deo posla obavi, čime Biblioteka grada Beograda stiče ugled i afirmaciju na polju istraživanja i otvara sebi put za nove slične poduhvate.

VIII. SARADNJA BIBLIOTEKE GRADA BEOGRADA SA KULTURNIM, NAUČNIM I DRUGIM ORGANIZACIJAMA

Kao ranijih godina, Biblioteka grada Beograda je i u 1985. godini - na polju naučno-prosvetne, kulturne, publicističke, izdavačke i sličnih delatnosti - veoma plodno saradjivala sa nizom ustanova, radnih i drugih organizacija. Broj tih organizacija je veoma velik pa ćemo nabrojati samo neke, one istaknutije, kako bi se uočila njihova raznovrsnost. To su:

1. Narodna biblioteka SR Srbije - Beograd
2. Univerzitetska biblioteka "Svetozar Marković" - Beograd
3. Biblioteka SANU - Beograd
4. Jugoslovenski bibliografski institut - Beograd
5. Biblioteka Matice srpske - Novi Sad
6. Gradska konferencija SK - Beograd
7. Gradska konferencija SSRN - Beograd
8. Narodni muzej - Beograd
9. Muzej grada Beograda
10. Istorijski arhiv Beograda
11. Kolarčev narodni univerzitet - Beograd
12. Kulturni centar - Beograd
13. Marksistički centar Srbije - Beograd
14. Marksistički centar Beograd

15. Kulturno-prosvetna zajednica Beograda
16. Pedagoški muzej - Beograd
17. Sve opštinske biblioteke sa područja Beograda i neke veće sa područja Srbije
18. Muzej primenjene umetnosti - Beograd
19. Arhiv Srbije - Beograd
20. Udruženje književnika Srbije - Beograd
21. Dom pionira Beograd
22. Dečja odmarališta
23. Izdavačke radne organizacije iz Beograda i unutrašnjosti
24. Udruženje istoričara umetnosti Beograda
25. Centar "Sava"
26. Savez slepih Jugoslavije
27. Biblioteka Saveza slepih

/vidi prilog/.

IX. MATIČNE FUNKCIJE

Matičnu funkciju Biblioteka grada Beograda ostvaruje u celini prema Odluci Skupštine grada od 9. jula 1982. godine, dok je Odeljenje za unapredjenje bibliotečke delatnosti bilo u ulozi koordinatora i realizatora odredjenog programa za koje su se opredelile i usvojile Udružene biblioteke Beograda.

Oko ostvarivanja funkcije matičnosti javljale su se zakonske, kao i teškoće finansijske prirode. Posebno treba istaći kadrovske probleme ovog Odeljenja. Prema postojećem Zakonu o bibliotečkoj delatnosti Biblioteka grada Beograda je i dalje zadržala svoje matične funkcije, ali su neke opštine ukinule ove funkcije svojim bibliotekama i time onemogućile dosledno sporovodjenje i razvijanje jedinstvenog bibliotečkog sistema u Beogradu. Preuzimajući na sebe matične funkcije, a naročito realizaciju zajedničkog programa, Biblioteka grada Beograda je preuzela niz obaveza i konkretnih poslova koji se još uvek ne finansiraju preko Gradskog SIZ-a kulture i na taj način opterećuju Biblioteku i ne reflektuju se na njen dohodak.

Odeljenje za unapredjenje bibliotečke delatnosti obavezalo se po Samoupravnom sporazumu da u 1985. godini radi na pružanju stručne pomoći opštinskim bibliotekama, zatim u ostvarivanju zajedničke nabavke i obrade knjiga, na saradnji narodnih i školskih biblioteka, objedinjavanju zajedničkih službi biblioteka na organizaciji rada Skupštine Udruženih biblioteka i njenih tela kao i na objedinjavanju informativno-propagandne delatnosti biblioteka. Medjutim, zbog nedostatka sredstava, svi predvidjeni kadrovi u ovom odeljenju nisu mogli biti primljeni u radni odnos, što otežava izvršavanje predvidjenih poslova ili ih, pak, onemogućuje Uvodjenjem automatske obrade i popunjavanjem upražnjenih radnih mesta planiranim kadrovima ovo Odeljenje bi moglo izvršiti značajne poslove u informativno-propagandnoj delatnosti, zatim na organizacijsko-instruktivnim poslovima i dr.

I pored ovakve situacije, Odeljenje je izvršilo značajne poslove iz svoje delatnosti i preuzetih obaveza. Tako odeljenje organizuje sastanke Skupštine Udruženih biblioteka i njenih tela. priprema i obradjuje materijale i odluke, poziva delegate i sl. Odeljenje, je, takodje, davalo pismena i usmena stručna uputstva drugim bibliotekama, odnosno bibliotekarima.

X. S A M O U P R A V L J A N J E

Pitanje samoupravljanja u kulturi je takodje neraskidivo vezano s pitanjem sticanja i raspodele dohotka, kao što je to i u materijalnoj proizvodnji. Medjutim, zbog svoje specifičnosti rada organizacija u kulturi,a naročito načina sticanja dohotka u kulturi, u praksi još uvek nije dovoljno razvijeno samoupravljanje. Zakon o udruženom radu se opredelio da ove organizacije /OUR društvenih delatnosti/ stiču svoj dohodak slobodnom razmenom rada sa organizacijama materijalne proizvodnje neposredno ili preko odnosno u okviru SIZ-a /čl. 92 ZUR-a/.

Ova načela još nisu razradjena u savremenoj praksi slobodne razmene rada. Još uvek radnici u kulturi nisu postali subjekti sticanja dohotka u svojim organizacijama, jer se finansiraju putem mogućeg povećanja sredstava za nova radna mesta, lične dohotke, regres, materijalne troškove i dr.

Da bi se to prevazišlo, nužno je samoupravnim sporazumevanjima utvrditi zajedničke interese i potrebe (programe). Program je nužna osnova za ostvarivanje slobodne razmene rada, jer se bez njega ne može razvijati osnovna delatnost u kulturi ni ravnopravno sa OUR-ima materijalne proizvodnje ulaziti u u slobodnu razmenu rada. Sve to veoma sporo i teško prodire u svest i praksu rada. Još uvek je prisutna uravnilovka u svesti i logici radnika, kao i strah i odbojnost prema bilo kakvom normiranju i promenama u radu.

Samoupravljanje bi moralo u celini da omogući prevazilaženje postojećeg stanja. Zaostajanje Biblioteke po dohotku i ličnim i ličnim dohocima se znatno popravilo rebalansom plana za 1985. godinu, putem čega su dobijena znatna sredstva. Spremnost da se problemi rešavaju unutarnjim povezivanjem, racionalnijom organizacijom i podelom rada i funkcija u okviru udruženih biblioteka, u čemu se već osećaju prednosti i rezultati, može biti od značaja za dalji razvoj delatnosti kao celine, a kroz to i ličnog standarda radnika zaposlenih u ovoj delatnosti.

U toku 1985. godine Savet je održao 23 redovne sednice i raspravljao o mnogim pitanjima rada i razvoja Biblioteke. U proseku svakih 15 dana je održavana sednica saveta. Pitanja i problematika o kojoj je Savet raspravljao ukazuje na veoma intezivan rad Saveta i obaveze koje iziskuju pripremu i sprovodjenje samoupravnih odluka. Dinamika, obim, složenost zadataka i programa rada, a naročito u rešavanju prostornih i drugih uslova rada, smeštaja, zaštite i korišćenja knjižnih fondova; prevazilaženje materijalnih uslova rada - niskih ličnih dohodaka, otežani uslovi da se primeni adekvatnija organizacija, tehnologija rada, i unapredjenje rada, odredjena osetljivost na promene; novi odnosi na relaciji Gradska - opštinske biblioteke i njene uloge u jedinstvenoj mreži narodnih biblioteka, teškoće koje se u tome javljaju (programske, pravne, samoupravne, materijalne i druge prirode) čine prostor u kome se odvijala delatnost i samoupravna aktivnost Biblioteke grada. Mnoga od ovih pitanja su uspešno rešavana sa manje ili više teškoća. Mora se reći da je u svemu tome bilo nesporazuma, nesnalaženja (mešanja upravnih i samoupravnih

nadležnosti) osećanja pravne i samoupravne nesigurnosti i nepoverenja prema radu stručne službe, preispitivanja izvršenih programa i opoziva donesenih odluka. Prirodno je da rešavanje radnih i samoupravnih problema prate i odredjene slabosti i teškoće. Kritika rada i samoupravljanja je uvek potrebna i nužna, kako bi se radilo bolje. Štetna je medjutim, svaka jednostranost, a naročito ona koja računa na kritiku samo kao pravo da uvek sumira i sve što je uradjeno i što se radi dovodi$ u pitanje. Primera za to ima i u radu Biblioteke grada.

U samoupravljanju bi se više moralo osećati u radu Komisija Saveta. Već duže vreme /skoro 2 godine/ kako se zahteva na sednicama Saveta i Zbora radnika da se izvrši revidovanje Pravilnika o osnovima i merilima za rasporedjivanje čistog dohotka i sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju,čije su odredbe već zastarele ili prevazidjene. Od dana njegovog donošenja /usvojen referendumom 20.1.1983. godine/ desile su se mnoge promene u ovoj oblasti. Evidentirani su brojni zahtevi radnika za korekciju startnih osnova i njihovom prilagodjavanju nastalim promenama. Ranije komisije po ovim zahtevima ništa nije preduzimala ili je ove zahteve odbijala bez adekvatnog obrazloženja. U medjuvremenu izabrana je nova Komisija, ali je i ona u nekoliko slučajeva davala svoje predloge mimo postojećih odredaba Pravilnika.

Mora se nastojati da Savet Biblioteke i njegove Komisije s većom pažnjom i ozbiljnošću raspravljaju i rešavaju potrebe i probleme u Biblioteci, a ukoliko nadju da odredbe normativnih akata koče razvoj Biblioteke, da ih, po predvidjenim postupku, menjaju i dogradjuju. Tek na ovaj način, unošenjem objektivnosti u rešavanju konkretnih zahteva obezbedjuje se pravna sigurnost radnika o čijim se zahtevima radi. Svako unošenje subjektivnih merila /rešavanja suprotno odredbama važećih normativnih akata/ dovodi do nezadovoljstva radnika i poremećaja medjuljudskih odnosa, čije posledice snose svi radnici Biblioteke.

O svim važnijim pitanjima /utvrdjenim Statutom i Samoupravnim sporazumom o udruživanju rada radnika/ raspravljano je i na zborovima radnih ljudi, a posebno su razmatrana i pitanja od šireg interesa za položaj Biblioteke i njen rad. Rad zborova

je bio dobro i stručno pripremljen i na sva postavljana pitanja su dati stručni odgovori i objašnjenja. Održano je 14 zborova radnika Biblioteke.

Programski savet Biblioteke, koji sačinjavaju, prema Statutu, svi članovi Saveta Biblioteke i delegirani predstavnici društveno-političkih organizacija Grada i opštine Stari grad /lo članova/ je održao 2 sednice na kojima je raspravljao o pitanjima iz svoje nadležnosti utvrdjene Statutom. Od važnijih pitanja Programski savet je posebnu pažnju posvetio radu i programima Biblioteke, raspravljao o izveštaju o radu Biblioteke za 11 meseci 1985. godine s posebnim akcentom na izvršavanje zajedničkih programa sa opštinskim bibliotekama, zatim na utvrdjivanju Programa i plana rada za 1985. godinu. Zaključci i mišljenja Programskog saveta bili su od izuzetne koristi. Nova je i veoma korisna praksa u radu Programskog saveta da se članovi Programskog saveta pojedinačno i u radnim grupama angažuju i pomognu u ostvarivanju programa i rešavanju aktuelnih pitanja rada i razvoja Biblioteke grada Beograda. Takvih pojedinačnih i zajedničkih razgovora i konsultacija održano je više u toku 1985. godine.

Rad Stručnog veća

Pri izradi plana i programa rada Stručnog veća Biblioteke grada Beograda za 1985. godinu pošlo se o tri osnovna kriterijuma i to: a/ da se na Stručnom veću razmatraju pitanja iz redovne prakse bibliotečkog poslovanja, b/ pitanja koja imaju trajnije programsko i koncepcijsko značenje za rad Biblioteke grada u novim uslovima, c/ ona pitanja koja se odnose na matičnost - posebnu i zajedničku ulogu Biblioteke grada Beograda u okviru jedinstvene mreže narodnih biblioteka Beograda /Prilog . /. Ovakva programska orijentacija rada Stručnog veća uslovljena je, pre svega, pripremama za preseljenje i potrebama da se u celini sagleda uloga Biblioteke grada Beograda u novim uslovima. Rešavanju ovih pitanja dat je prioritet, ne samo u radu Stručnog veća.

Sa sigurnošću bi se moglo reći da je 1985. godine bila u znaku rešavanja novog prostora u zgradi Knez Mihailova 56 i priprema za preseljenje. Već na početku godine Stručno veće je, raspravljajući o ovoj problematici, razmotrilo osnovnu orijentaciju pripr- i dalo niz veoma korisnih sugestija i predloga kako bi trebalo organizovati preseljenje i koja organizacijska, programska i druga rešenja koristiti za budući rad Biblioteke. Jedan od osnovnih zaključaka stručnog veća bio je da se svi ovi poslovi moraju elaborirati i do detalja programirati. Pri tome se naročito imalo u vidu preseljavanje, revizija i smeštaj knjižnog fonda, organizacija rada Biblioteke i drugo. Ukazano je na potrebu da se za sve ove poslove koriste iskustvo i materijali Narodne biblioteke SR Srbije. U tom cilju je održan zajednički sastanak Kolegijuma Gradske i Narodne biblioteke. Uz veoma korisne sugestije o budućem radu Biblioteke grada Beograda, predstavnici Narodne biblioteke su izrazili spremnost da u svemu neposredno pomognu stručnim i praktičnim savetima. Tokom godine usledilo je nekoliko neposrednih kontakata stručnjaka Gradske i Narodne biblioteke. Ovome treba dodati da je i grupa inženjera - projektanata, po sugestiji Narodne biblioteke, obišla zgradu, upoznala se sa tehničkim rešenjima grejanja, klimatizacije, protivpožarne zaštite zgrade i knjižnih fondova, koristeći pozitivna iskustva pri konačnoj izradi projekta za Biblioteku grada Beograda. Preuzet je i celokupni materijal-elaborat o preseljenju i reviziji knjižnih fondova Narodne biblioteke, koji se kao polazna osnova koristi za izradu programa preseljenja, revizije i smeštaja knjižnih fondova Biblioteke grada Beograda. U skladu s iskustvima Narodne biblioteke, sagledana je i potreba formiranja brojnih radnji grupa sa posebnim zadacima u sprovodjenju ovog veoma složenog i odgovornog posla. U toku je izrada elaborata o preseljenju i reviziju knjižnih fondova. Prema Arhitektonsko-gradjevinskom projektu i izmenama koje su usledile zbog arheološkog nalaza, sačinjen je i poseban plan smeštaja knjiga, kapaciteti i raspored polica za Opšti fond, Fond umetnosti, Fond periodike /?/, Fond priručne literature/. O svim ovim dokumentima i rešenjima smeštaja knjižnih fondova, organizacije rada,definisanju posebne i zajedničke uloge Biblioteke

grada Beograda u jedinstvenoj mreži narodnih bibliote,a na čemu se uporedno radi, daće svoje mišljenje i predloge i Stručno veće.

Razmatrajući osnovnu orijentaciju pripreme, organizacije rada i ostvarivanje nove uloge Biblioteke grada, Stručno veće je podržalo orijentaciju da se u okviru delatnosti Biblioteke posebno mesto da Dečjim fondovima, Fondu Beogradike, Fondu umetnosti, dogradi prostor i program Beogradskog čitališta, šire postavi i razvije bibliografsko-izdavačko-dokumentarna i informativna delatnost i tome prilagodi izdavačka delatnost. Poseban značaj se pridaje automatizaciji bibliotečkog poslovanja i mogućnostima uključivanja Biblioteke grada u jedinstven bibliotečko-informativni sistem rada. Stručno veće je takodje ukazalo na potrebu da se nov. ulozi Biblioteke grada prilagodi program stručnog obrazovanja, kulturno-obrazovne i edukativne delatnosti. Unapredjenje i razvoj bibliotečko-informativne delatnosti treba da bude jedna od osnovnih zajedničkih funkcija Biblioteke grada i opštinskih biblioteka. Formiranje zajedničkih službi značajan je korak ka racionalizaciji i izgradjivanju zajedničkog rada.

U okviru priprema za preseljenje i rad Biblioteke grada u novim uslovima obavljene su mnogobrojne konsultacije. Odbor za kulturu Skupštine grada Beograda je, razmatrajući Informaciju o investicijama, sa kojom su upoznata sva veća Skupštine grada Beograda, zaključio da se pripremi /za mart 1986./ i na ovom Odboru utvrde polazne osnove ostvarivanja uloga Biblioteke grada Beograda u jedinstvenoj mreži narodnih biblioteka Beograda. Obavljene su, takodje, konsultacije sa predstavnicima Gradskog komiteta za kulturu i obrazovanje i Gradske Samoupravne-interesne zajednice kulture za predškolsko i osnovno obrazovanje o mogućnostima formiranja i finansiranja Dečje biblioteke. Usledile su i veoma korisne konsultacije sa profesorima i pedagozima Filološkog i Filozofskog fakulteta, Pedagoške akademije, kao i sa stručnjacima - bibliotekarima, predstavnicima Narodne i Gradske biblioteke. Dogovoreno je da se, polazeći od datih i poznatih uslova /prostor, finansiranje i drugo/ uobliče izložene ideje, nastave dalje konsultacije sa urednicima izdavačkih kuća, dečjih listova i časopisa, stalnih i povremenih programa za decu na Radiju i Televiziji, pred-

stavnicima Zavoda za unapredjenje i vaspitanje, Društvenim organizacijama za brigu i staranje o deci. Ovako široko postavljena konsultacija predpostavlja i osnovnu koncepciju rada buduće Dečje biblioteke, koja bi, pored tradicionalnih i klasičnih oblika rada sa decom, bila u Beogradu jedna vrsta Centra za knjigu i dete, sa razvijenim stručnim, studijskim, pedagoško-metodičkim i praktičnim radom, saradnički i programski povezan sa svim naučnim, obrazovnim i društvenim institucijama i organizacijama, posebno školama i predškolskim ustanovama, otvoren i osposobljen da prihvati i primeni sve one inovacije koje utiču na unapredjenje bibliotečkog rada sa decom.

Stručno veće je, takodje, razmatralo izdavački plan Biblioteke grada. Podržana je osnovna orijentacija da izdavačka delatnost bude primerena posebnoj ulozi i delatnosti Biblioteke grada kao pozajmne, naučno-popularne, zavičajne i matične biblioteke. Po oceni Stručnog veća, izdavačka delatnost trebalo bi da se zasniva na bibliografsko-informativnom i istraživačko-dokumentarnom radu, na onoj gradji koja rezultira iz redovne i posebne uloge Biblioteke grada Beograda, njene obaveze da kao Gradska biblioteka prati, prikuplja, obradjuje i izučava pisanu i štampanu reč o Beogradu. Prihvatajući izdavački plan za 1985. godinu /Prilog br. Stručno veće je ocenilo da je takav izdavački plan veoma obiman i da bi njegovu realizaciju trebalo očekivati u 1986. godini. Sugerisano je da se utvrde odredjeni prioriteti i mogućnosti saizdavačkog odnosa pri njegovoj realizaciji.

U celini gledajući, iako Stručno veće u toku godine nije formalno /posebno/ razmatralo svih 12 tačaka iz Plana rada, gotovo sva pitanja su obuhvaćena planom pripreme za preseljenje i sagledavanje nove uloge Biblioteke grada Beograda, o čemu će u celini ili posebno biti reči i na Stručnom veću. Naročito je značajno to što su na osnovi utvrdjenog plana rada Stručnog veća pokrenuta mnoge aktivnosti od značaja za budući rad Biblioteke grada Beograda. Iskustva u radu Stručnog veća ukazuju istovremeno i na potrebu veće inicijative za razmatranje odredjenih stručnih pitanja iz redovne delatnosti Biblioteke grada Beograda.

Normativna delatnost i tehnički servis

Rad pravne službe je bio orijentisan na izradi normativnih akata od interesa za Biblioteku i Udružene opštinske biblioteke. Uradjena su i sledeća normativna akta za Biblioteku grada Beograda u rokovima utvrdjenim zakonima:

1. Nacrt Pravilnika o rešavanju stambenih pitanja radnika.
2. Prečišćen tekst Pravilnika o radnim odnosima u Biblioteci grada Beograda.
3. Prečišćen tekst Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti radnika.
4. Pravilnik o narodnoj odbrani.

Po svim ovim i drugim pitanjima, pružana je pravna pomoć opštinskim bibliotekama a i nekolikim bibliotekama sa teritorije Srbije, na usaglašavanju ovih i drugih normativnih akata.

Tehnički servis je koncipiran kao servis za vršenje usluga ne samo odeljenjima Biblioteke grada Beograda, već i opštinskim narodnim bibliotekama. Zbog nedostatka kadrova, a i sredstava za njihovo obezbedjivanje, knjigoveznica, kao tehnički servis svih biblioteka, još nije zaživela u punoj meri. Treba nastojati na potpunijem opremanju štamparije i knjigoveznice ne samo opremom, već i kadrovima, jer je postojeće stanje nedovoljno i za potrebe Biblioteke grada Beograda, a pogotovo za opštinske biblioteke. Ovo pitanje se može rešiti samopravnim sporazumevanjima ove Biblioteke sa opštinskim bibliotekama i podizanjem odgovarajućeg kredita kod SIZ-a za zapošljavanje. Medjutim, i pored svih nerešenih pitanja i samo konstatovanih problema, Tehnički servis je, prema objektivnim mogućnostima radio na koričenju knjiga, izradi katalošKih listića i drugim poslovima i za potrebe opštinskih narodnih biblioteka.

XI. K A D R O V I

Na dan 31.12.1985. godine u Biblioteci grada Beograda je zapošljeno ukupno 74 radnika na neodredjeno vreme.

Kvalifikaciona strukuta je:

1. - magistra	2
2. - sa visokom spremom	31
3. - sa višom spremom	1
4. - sa srednjom spremom.....	26
5. - kvalifikovani radnika.....	3
6. Polukvalif.i niža sprema.....	11
Ukupno:.....	74

Iako je kvalifikaciona struktura radnika Biblioteke dobra, proširenje delatnosti, uvodjenje novih programa, pripreme za rad u novim prostorima /useljenje u zgradu u Knez Mihajlovoj 56/ ukazuju na potrebu organizovanog i sistematskog rada na planiranju i uzdizanju kadrova za rad u Biblioteci.

Inače, većina radnika u Biblioteci u zvanju bibliotekara i knjižničara su položili stručne ispite. Povremeno se organizuju posebni stručni seminari radi upoznavanja bibliotečkih radnika sa novim knjigama, sa interesovanjem čitalaca za pojedine knjige i drugim pitanjima iz rada Biblioteke.

U ovom periodu ostvareno je ukupno 17.584 časa bolovanja iz čega proizilazi da je svaki dan na bolovanju bilo 8 radnika Uzrok ovako velikog broja izgubljenih časova zbog bolovanja treba tražiti u vrlo lošim smeštajnim uslovima Biblioteke, jer su uslovi rada ispod svake normale. Problem grejanja odnosno popravka i zamena instalacija grejanja, izvršena je tek krajem 1984. godine i početkom 1985. godine, čime je jedan od mogućih problema rešen.

XII. OPŠTE-NARODNA ODBRANA I DRUŠTVENA SAMOZAŠTITA

Imajući u vidu broj radnika i strukturu /65% žena/ po odobrenju nadležnih organa opštine, opštenarodna odbrana se organizuje zajednički od strane Biblioteke i Muzeja grada.

Svi poslovi u ovoj oblasti se organizuju i izvršavaju u skladu sa zakonskim propisima i uputstvima nadležnih opštinskih organa.

U toku 1985. godine je radjeno na sredjivanju i ažuriranju dokumentacije iz ove oblasti. Veliku smetnju predstavlja nedostatak stručnog kadra za obavljanje poslova NO, te je nužno u 1986. godini obezbediti jednog radnika koji bi se bavio isključivo Narodnom odbranom. S obzirom na obim i značaj ovih poslova i zadataka ovi poslovi se mogu obavljati samo kao redovna dužnost, a nikako uzgred kao do sada.

XIII. ADAPTACIJA PROSTORA ZA POTREBE BIBLIOTEKE

a/ Adaptacija zgrade u Knez Mihajlovoj br. 56.

Iseljenjem Narodne biblioteke Srbije u novopodignutu zgradu, pružila se mogućnost da se loši smeštajni i radni uslovi Biblioteke grada reše adaptiranjem i rekonstrukcijom zgrade u Knez Mihajlovoj 56 gde je do tada bila Narodna biblioteka. Problem za započinjanje radova na ovoj zgradi, sastojao se u nedostatku sredstava, kao i velikoj zapuštenosti zgrade.

Posle nekoliko godina upornog nastojanja da se obezbede sredstva, SIZ kulture je obezbedio prvih 2o.ooo.ooo dinara sa čime su juna 1983. godine započeti radovi na zgradi u Knez Mihajlovoj 56. U toku 1984. godine SIZ kulture je obezbedio dodatnih 2o.ooo.ooo din. a u januaru 1985. god. novih 5o.ooo.oo.- dinara.

Sa navedenim sredstvima finansirani su sledeći radovi:

Postavljena je montažna skela sa potrebnim zaštitnim ogradama i nastrešnicama; izvršena je demontaža krovne i tavanske konstrukcije, potrebna rušenja i štemovanja na konstruktivnim zidovima izvedena su. Šut je odvežen na deponiju, izvedena je nova armirano-betonska konstrukcija izmedju sprata i potkrovlja sa serklažima i podvlakama, izvedeno je novo armirano betonsko stepenište sa liftovskim otvorom od podruma do potkrovlja, montirana je krovna čelična konstrukcija, a preko iste postavljene krovne durisol ploče, postavljeni su krovni prozori, izvedena je specijalna hidro i termo izolacija krova, a preko iste postavljen biber cre

izvedeni su limarski radovi na krovu, postavljeni snegobrani i nosači gromobranske instalacije, sa fasade su obijeni slojevi maltera, a glavni venac prezidan, izvršene pripreme za izgradnju atrijuma. Tom prilikom otkriveni su bedemi Beogradske tvrdjave. Izvršeno je čišćenje svodova i isti su pripremljeni za izradu armirano betonskog omotača, nadzor i razne dozvole i takse.

Svi ovi radovi predstavljaju radove koji su nužni za saniranje zgrade, obezbedjenje od oštećenja i zaštitu od atmosferskih padavina, što je s uspehom učinjeno.

Krajem 1984. godine se uvidelo da se na ovakav način rada, ovaj objekat neće završiti u dogledno vreme, a troškovi izgradnje stalno rastu. Iz tih razloga, imajući puno razumevanje i za potrebe Biblioteke grada, Veće udruženog rada Skupštine grada na zajedničkoj sednici sa Skupštinom Gradske SIZ kulture, od 4.12. 1984. godine odlučili su da se, za 1985. godinu, da prioritet izgradnji ovoga objekta u Knez Mihajlovoj br. 56 za potrebe Biblioteke grada Beograda.

Na osnovu ovoga zaključka u 1985. godini obezbedjena je finansijska konstrukcija, čime je omogućeno zaključenje ugovora sa Zavodom za zaštitu spomenika kulture za izradu izmena i dopuna projekata ove zgrade. Mada je Zavod po ugovoru trebalo da preda gotove projekte do 1. juna, projekti su predati tek krajem septembra 1985. godine. /Gradjevinska dozvola dobijena je tel. 16.lo.1985. godine/. Zbog ovoga je zakašnjeno sa planiranim početkom rada, tako da su radovi otpočeli tek početkom novembra. Zahvaljujući razumevanju, angažovanju i dobroj organizaciji izvodjača "Energoprojekta" iz Beograda radovi dobro napreduju i uglavnom se uspešno prevazilaze teškoće projektnog i drugog karaktera nastaju u toku adaptacije i rekonstrukcije ovog objekta.

Ovde moramo istaći i naglasiti probleme nastale otkrićem arheološkog nalazišta izuzetnog kulturno-istorijskog značaja ispod atrijuma. Iako je ovo nalazište otkriveno još marta 1985. godine, radovi na njegovom iskopu su završeni tek polovinom oktobra. Nakon završetka projektne dokumentacije, dobijanje dozvole, i uvodjenja izvodjača u posao, usledila je odluka da se u jednom delu prostora (35%) namenjenog za smeštaj knjiga zadrži arheološk

nalazište i projektne obrade za stalnu izložbenu prezentaciju. Pri tome, o samom nalazištu, projektnom rešenju i njegovoj funkciji Biblioteka, kao investitor, nije konsultovana. Usled ovakve nepravovremene i nepotpune sinhronizacije u nalaženju adekvatnog rešenja za ovaj lokalitet izuzetnog arheološkog i kulturno-istorijskog značaja, nastale su mnoge teškoće u izvodjenju radova po utvrdjenom i odobrenom projektu, proračuna i predračuna radova na instalacijama; poremećeni su dinamika i rokovi ugovorenih radova, magacinski prostor za smeštaj knjiga smanjen je za 35% što u inače ograničenim prostornim mogućnostima za smeštaj knjiga dovodi u pitanje uspešno ostvarivanje uloge Biblioteke grada Beograda.

U okviru ovog investicionog programa Biblioteka grada Beograda je zajedno sa "Elektrodistribucijom" Beograd postigla sporazum o zajedničkom učešću /50:50/ u finansiranju izgradnje trafostanice unutar objekta Biblioteke. Projekte trafostanice /elektromontažnog i gradjevinskog dela/ uradila je "Elektrodistribucija", a obrazovana je i zajednička Komisija za prijem ponuda i utvrdjivanja najpovoljnijeg ponudjača. Predmeri i predračuni iz projekata dostavljeni su specijalizovanim organizacijama za ove vrste poslova, s pozivom da podnesu svoje ponude.

b) Uredjenje potkrovlja dvorišne zgrade Biblioteke u Zmaj Jovinoj broj 1.

Pored rada na osnovnom projektu i programu rekonstrukcije zgrade Biblioteke u Knez Mihajlovoj 56, Biblioteka grada je u saradnji sa drugim institucijama, a pre svega Marksističkim centrom Beograda, intenzivno radila na uredjenju prostora iznad Beogradskog čitališta. Završena je sva projektna dokumentacija i obezbedjen deo sredstava za adaptaciju ovog prostora. Uz neposrednu podršku i pomoć "Energoprojekta", započeti su radovi na adaptaciji ovog prostora, ali se sa završetkom radova moralo zastati zbog lošeg vremena. Od značajnijih i komplikovanijih radova preostali su skidanje i izmena postojeće krovne konstrukcije.

Adaptacija ovoga prostora, će omogućiti potpuniji rad Beogradskog čitališta i proširiti osnove zajedničke nabavke,

neposredne saradnje Gradske i opštinskih biblioteka na stručnom, kulturno-obrazovnom, izdavačko-informativnom planu. Adaptacijom i rekonstrukcijom tavanskog dela Čitališta stvaraju se uslovi za realizaciju programa i sadržaja koji je utvrdjen pre nekoliko godina, a pre svega za rad naučne tribine "Savremena misao" i sve ono što treba da prati jednu takvu programsku aktivnost.

c/ Sanacija i uredjenje fasade na zgradi Zmaj Jovina 1.

U toku je i sanacija cele fasade na zgradi Zmaj Jovina 1. Sredstva za to je odobrila Gradska samoupravna interesna zajednica kulture u 1985. godini. Radovi na sanaciji cele fasade i krova su ugovoreni sa gradjevinskom radnom organizacijom "Srbija". Biblioteka grada planirada zajedno sa Muzejom grada Beograda, ukoliko se budu stekli finansijski uslovi, uradi celu fasadu. To bi svakako bio veoma značajan poduhvat s obzirom na kulturni značaj i funkciju ovog projekta u kome su Muzej i Biblioteka grada Beograda.

XIV. MATERIJALNO-FINANSIJSKO POSLOVANJE

Sudeći prema Završnom računu za 1985. godinu Biblioteka grada Beograda je veoma dobro poslovala. U celini je realizovan program rada, a u skladu sa programom postignuti su značajni finansijski rezultati. Zaključci Skupštine grada Beograda, odnosno Veća udruženog rada i SIZ-a kulture od 4. decembra 1984. godine i mere koje su usledile u 1985. godini bitno su uticale i na poboljšanje materijalnog položaja Biblioteke, naročito na poboljšanje ličnih dohodaka. To je godina prioriteta, razvoja bibliotečke delatnosti u celini, a posebno Biblioteke grada Beograda. Obezbedjena sredstva za završetak zgrade od 4oo.ooo.ooo,oo dinara 16.3oo.ooo,oo dinara stimulativnih sredstava za zajedničku nabavku knjiga; dva rebalansa u iznosu od 22.o12.664,oo.- dinara uverljivo govore o neposrednoj podršci radu i rešavanju akutnih problema Biblioteke grada Beograda. No ostvareni rezultati nemaju samo bilansno i finansijsko značenje, naročito kada je u pitanju rad i programska orijentacija Biblioteke grada Beograda. I prošla 1984. godina je potvrdila, kako na materijalnom planu, tako i na društvenom, kultur-

nom i stručnom, kao veoma značajno to da se Biblioteka grada Beograda povezuje i razvija svoju delatnost posebne funkcije u okviru mreže narodnih biblioteka Beograda.

Druga bitna karakteristika je da u ukupnom prihodu rastu sredstva stvorena po osnovu neposredne razmene rada i da se praktično u radu Biblioteke grada ostvaruje i potvrdjuje politika sticanja dohotka po osnovi Samoupravnog sporazuma interesne zajednice kulture a koja su polazna osnova za slobodnu razmenu i udruživanje rada i sredstava.

U poslovanju Biblioteke grada Beograda prisutna je stalna tendencija porasta ukupnog prihoda, koji nije samo posledica redovne društvene stope izdvajanja za kulturu, već i nastojanje Biblioteke grada da neposrednom razmenom rada ostvari što veće učešće u ukupnom prihodu i dohotku. Godine 1983. ukupan prihod Biblioteke grada bio je za 43% veći u odnosu na 1982; 1984. godine 58%, a 1985. u odnosu na 1984. godinu blizu loo% /61.291.824,45 prema llo.9o4.234,lo/ - ovome se svakako moraju dodati i posebna investiciona sredstva, čija realizacija je još u toku, a koja će se sredstvima ukupnog prihoda predstavljati iznos preko 5oo.ooo.ooo,oo dinara. Rezultati su svakako mogli biti veći da je bilo više spremnosti za podršku i realizaciju nekih usvojenih programa Biblioteke grada Beograda /knjigoveznice, izdavačke delatnosti i drugo/. Uzrok tome treba tražiti i u potrebi da se sticanje i raspodela dohotka uskladi sa mogućnostima ostvarivanja dohotka; da se doslednije primenjuje nagradjivanje prema rezultatima rada i time podstiče neposredno zalaganje svakog radnika da se što uspešnije realizuje plan i program Biblioteke grada kako bi se u celini poboljšala materijalna osnova rada i realni uslovi za rešavanje društvenog i ličnog standarda radnika. Tome u prilog je i činjenica da je u 1985. - 2. godini ostvaren ukupan dohodak od 72.822.945,95.- dinara ili 93,71% veći nego u 1983. godini /37.592.429,oo/; da su udvostručena sredstva za stambenu izgradnju /1.126.49o,oo: 2.34o.86o,oo ili 2o7,8o%; da je 2.5oo.ooo,oo ili za 115,95% povećan fond zajedničke potrošnje. Zahvaljujući takvom poslovanju i u 1986. godini su obezbedjena i povećana sredstva za topli obrok i mogućnost da se svim radnicima obezbede sredstva za prevoz. U strukturi dohotka

znatno su smanjena sredstva za ugovorne i zakonske obaveze sa 75o.ooo,oo u 1984. na 167.756,oo ili 22,34% u 1985. godini. Medjutim, naročito su porasli porezi i doprinosi iz dohotka sa 1.433.657,8o u 1984. god. na 4.49o.752,95 dinara ili 313,12% u 1985. godini.

U ukupnom prihodu troškovi Biblioteke grada u 1984. godini iznosili su 11.677 dinara a u 1985. godini 14.555.75o,oo ili 145,55% ili 28,7o%. U celini posmatrano ukupni troškovi nisu veliki. Najveći deo troškova čine oni troškovi na koje nije moguće neposredno uticati. No, treba reći da ostaje prostora za štednju, racionalnije poslovanje, efikasniji rad i drugo.

Srazmerno porastu dohotka 1985. godine povećana su i sredstva za lične dohotke, koja u ukupnom dohotku učestvuju sa 154%. Isplaćeni čisti lični dohoci u 1984. godini iznosili su 21.852.797,4o dinara, a u 1985. godini 47.183.o11,8o dinara ili 215,91% više. Prosečan neto lični dohodak po uslovnom radniku bio je u 1984. godini 11.588,oo, a u 1985. godinu 23.197,oo ili 2oo,18% veći. U istom odnosu - 2o4,24% porastao je i prosečan neto lični dohodak po radniku. 1984. godine 26.o15,oo, a 1985. godine 53.134,oo%. Taka a rast dohotka i ličnih dohodaka nije pratila i adekvatna raspodela, posebno ličnih dohodaka, prema rezultatima rada. Uočljivi su i neadekvatni rasponi izmedju stručnih sprema i vrste poslova koji se obavljaju u Biblioteci grada, što sve ukazuje na potrebu odgovarajućih promena i korekcija.

PRILOG 1.

PLAN RADA STRUČNOG VEĆA

1. Mesto i uloga gradske biblioteke u jedinstvenoj mreži narodnih biblioteka Beograda u razvoju bibliotečko-inf. sistema.

2. Uvodjenje automatske obrade i mogućnosti nove organizacije i podele rada u Biblioteci grada Beograda.

3. Utvrdjivanje programa stručnog obrazovanja radnika.

4. Smeštaj i korišćenje knjižnih fondova u novojzgradi Biblioteke grada Beograda.

5. Bibliografsko-informativni rad kao mogućnost boljeg korišćenja knjižnih fondova narodnih biblioteka Beograda.

6. Popunjavanje knjižnih fondova Gradske i opštinskih biblioteka u uslovima zajedničke nabavke knjiga.

7. Pravna i fizička zaštita knjižnog fonda Biblioteke grada Beograda.

8. Polazne osnove osnivanja i rada dečije biblioteke Beograda.

9. Polazni osnov za izradu srednjoročnog plana razvoja Biblioteke grada Beograda.

11. Naučno-istraživački poslovi u radu Biblioteke grada Beograda.

12. Izdavačka delatnost Biblioteke grada Beograda.

PRILOG:2

STANJE KNJIŽNIH FONDOVA

e/knjiga

Grupa	1984.god.	1985.god.
0.Opšta grupa	7.oo4.-	7.169,-
1.Filozofija	14.ooo.-	15.125.-
2.Religija	1.628,-	1.753,-
3.Društveno-pol.nauke	59.375 -	61.35o
4.Prirodne nauke	15.438,-	15.826
5.Primenjene nauke	2o.314,-	21.693
6.Umetnost	25.79o,-	26.571.
7.Književnost	181.189.	187.641 -
8.Istorija-geografija	116.855.	117.689
SVEGA KNJIGA:	441.593	454.282
RASHODOVANO u 1985.		393
	UKUPNO KNJIGA U 1985.	453.889

Prinovljeno ukupno knjiga u 1985.god. 12.689

Naziv	1984.god.	1985.god.
1.Gramofonskih ploča	1355	1.733
2.Plakata	1	1
3.Planova	35	35
4.Rukopisa	36	36
5.Fotografija	13	13
UKUPNO OSTALOG:	1.44o	1.818

PRINOVLJENO: 378 bibliotečkih jedinica

UKUPNO BIBLIOTEČKIH JEDINICA/ a+b/= 455.7o7

PRILOG 3.

KNJIŽEVNI PROGRAMI BEOGRADSKOG ČITALIŠTA U 1985

- STIH JE SAN SVEDOKA - Nove pesme Živorada Djordjevića, Duška Novakovića, Miroslava Maksimovića, Jove Marića, Krstivoja Ilića, Mirka Žarića.

- KNJIŽEVNOST I KRITIKE - Razgovor, Zoran Gavrilović, Srba Ignjatović, Djordje Janić, Živana Krstić.

- KAKO SE RADJALA JUGOSLOVENSKA REVOLUCIONARNA POEZIJA - Milorad R. Bjeličić, Slavko Vukosavljević, Rade Vojinović, Risto Vasilevski, Jelena Žigon, Branko Vujović.

- POEZIJA I MLADOST - Šest mladih pesnika i pesnikinja, članova Beogradskih klubova pisaca i Ričard Bernz, moderni američki pesnik.

- UTOPIJA I KULTURA - Razgovor o tematskom bloku časopisa "Književna kritika"/2/1985/. Dragoš Kalajić, Trivo Indjić, Ljubomir Kljajić, Radoslav Petković.

- POEZIJA SLIKOVNOG ISKAZA - Razgovor o knjizi Miloslava Šutića, Ivan Šop, Djordje J. Janić, M. Šutić. Gosti: Alek Vukadinović, Dragan Kolundžija.

- KRAJ ZVEZDANOG GVADALKIVIRA - Poeziju F. Garsije Lorke govori: Vice Dardić, Gitara: Dušan Šaponja.

- NIJE SMELA DA UMRE MOJA PRVA LJUBAV - Priče Branka Djurdjulova. Nikola Milošević, Mirko Djordjević, Olga Savić, Branko Djurdjulov.

- BEOGRAD-KNJIŽEVNA TEMA - Gost Sveta Lukić.

./.

- POD PRAGOM GUJA - Proza Dušana Miloševića, Branko Peić, Miroslav Savičević, Draga Janoš, Toma Kuruzović, D. Milošević.

- KNJIGA ČETVORICE - Živan Živković, Zoran Vučić, Milan Nenadović, Slobodan Stojadinović, Miroslav Cera Mihailović.

- ZNAKOVI PORED PUTA - Peto kolo "Radove" biblioteke. Dragan Lakićević, Dragan Velikić, Radoslav Petković, Tatjana Drakulić, Labud Dragić, Djordje Nešić, Dragica Ristanović, Tatjana Kukoč.

- ZVUK I REČ - Petar Mladenović, pesme Milovana Aleksića.

- RAIČEVIĆ, CESARIĆ, BRANA PETROVIĆ - Recitator Atif Džafić. Gitara: Nemanja Trifunović.

-MUZIČKO-POETSKO VEČE - Stihovi Laze Kostića, Disa, Galčinjske Jesenjina. Muzika romantičara. Recitator Siniša Kukić, gitara: Vera Ogrizović.

- OGLEDALO - Razgovor o filmskoj estetici Bore Draškovića. Radoslav Lazić, Božidar Zečević, Tomislav Gavrić, B. Draković.

- STVARNOST I POEZIJA - Povodom novih knjiga. Vito Marković, Predrag Bogdanović Ci, Nina Živančević.

- RAJEVI U SOČIVU - Pesme Dobroslava Smiljanića, Miroslav Šutić, Mirjana Radojčić, Violina: Ljubomir Veličković.

- SEĆANJE NA IVU ANDRIĆA - Zajedno sa Spomen-muzejom I. Andrića. Milan Djoković, Vera Stojić, Božidar Kovačević.

- ŠTA JE TO DRAMSKA REŽIJA - Povodom knjige intervijua Radoslava Lazića, Miroljub Jevtović, Radosalv Lazić, Dušan Rnjak.

- KNJIŽEVNA I FILOZOVSKA MISAO ANICE SAVIĆ-REBEC- Ljiljana Cretajac, Darinka Zličević, Svetlana Slpšak, Zoran Gavrilović.

PRILOG:4

STRUKTURA UPISANIH ČLANOVA

Naziv	Broj
1.Radnika iz nepos.proizv.	65o
2.Radnika oz ostalih delatn.	3.573
3.Učenika i studenata	9.14o
4.Poljoprivrednih proizvodj.	256
5.Ostalo/penzioneri,domaćice/	2.354
6.U dečijem odelenju/deca/	3.691
7.Periodika/čitaonica/	686
UKUPNO:	2o.35o

PRILOG:5

STRUKTURA PROČITANIH KNJIGA OPŠTEG FONDA

1.Književnost/naša i prevedena/	21o.612
2.Prirodne nauke	59.82o
3.Društvene nauke	33.4oo
4.Geografija,istorija,biografija	29.oo8
5.Primenjene nauke	4o.o99
6.Filozofija i srodne	23.5oo
7.Umetnost	7.941
8.Religija	5.22o
UKUPNO:	414.6oo

PRILOG 6

IZDAVAČKA DELATNOST

1.-Bibliografija prinovljenih domaćih i stranih publikacija - 4 broja	IZDATO
2.-Anatirana bibliografija knjiga za decu 3 broja	IZDATO
3.-Bibliografija recenzija iz domaćih i stranih listova i časopisa 4 broja	IZDATO
4.-Glasnik Beogradskog čitališta 3 broja	IZDATO 2 Broja
5.Bilten novih knjiga 2o brojeva	IZDATO
6.-Vodić"Gde su u Beogradu izdavači, biblioteke,knjižare...	IZDATO 5.ooo primeraka
7.-Katalog periodike u udruženim bibliotekama Beograda,NIJE PLANIRAN	IZDATO 2.oo primeraka

NIJE ŠTAMPANO ZBOG NEDOSTATAKA SREDSTAVA

1.-Katalog časopisa
...
2.-Gradja za bibliografiju jugoslovenske i strane književnosti o Beogradu

3.-Katalog knjiga objavljenih do 1913

4.Ponovljeno izdanje "Beograd u 19 veku".

PRILOG:7

SARADNJA S DRUGIM ORGANIZACIJAMA

1. Narodna biblioteka SR Srbije-Beograd
2. Univerzitetska biblioteka "Svetozar Marković" - Beograd
3. Biblioteka SANU - Beograd
4. Jugoslovenski bibliografski institut - Beograd
5. Biblioteka Matice srpske.- Novi Sad
6. Gradska konferencija SK - Beograd
7. Gradska konferencija SSRN - Beograd
8. Narodni muzej - Beograd
9. Muzej grada Beograda
10. Istorijski arhiv Beograda
11. Kolarčev narodni univerzitet . Beograd
12. Kulturni centar - Beograd
13. Marksistički centar Srbije - Beograd
14. Markistički centar Beograd
15. Kulturno-prosvetna zajednica Beograd
16. Pedagoški muzej - Beograd
17. Sve opštinske biblioteke sa područija Beograda i neke veće sa područja Srbije
18. Muzej primenjene umetnosti - Beograd
19. Arhiv Srbije - Beograd
20. Udruženje književnika Srbije - Beograd
21. Dom pionira Beograd
22. Dečija odmarališta
23. Izdavačke radne organizacije iz Beograda i unutrašnjosti
24. Udruženje istoričara umetnosti Beograda
25. Centar "Sava"
26. Savez slepih Jugoslavije
27. Biblioteka Saveza slepih

/vidi prilog/

PRILOG:3

TABELARNI PREGLED

IZVRŠENJA PROGRAMSKIH ZADATAKA BIBLIOTEKE GRADA BEOGRADA

Red. broj	Program-usluge	Planirano (br.-iznos)	Izvršeno u periodu (I-XII 84)	Proc.	Primedbe
1	2	3	4	5	6
1.	Nabav.kjiga i drugog biblioteč.materijala	15.ooo biblioteč. jedinica 4.ooo nslova knj.	13.o67 bib. jedinica 5.271 nas. knjiga	87.% 131 %	
2.	Invetarisanje,obrada i klasifikacija nabavljenog bibl.materijal.	Invetarisan,obradjen iklasifikovan sav nabavni bibliot.mat.		loo %	
3.	Upis korisnika u član. Biblioteke grada Beog.	22.ooo	2o.35o	92,5 %	
4.	Izdavanje publikacije (knjiga,časopisa,novina)na korišćenje	72o.ooo	79o.72o	lo9,8 %	
5.	Permanentno praćenje čitalač.interesovanja uz izradu registra	Ovaj posao obavlja se neprekidno i savesno;dato je 1.54o pisanih informacija:korisnicima je neposredno dato oko 4.ooo složenih usmenih informacija		loo %	
6.	Izrada kataloških listi. za potrebe svih mat.bibl.	8o.ooo	87.85o	lo9,8 %	
7.	Izdavavanje,Bibliograf. prinovljenih domaćih i stranih publikacija	4 trobroja + kumulativni registar	4 troboja 4 kumulat. registar	loo %	

1	2	3	4	5	6
14.	Rad Zavičajnog odelenja	1)Nastavak predmetne obrade-izgđjeno 2.380 odrednica: 2)Izgradjeno 40.020 mikrofilmskih snimaka: 3)Završen program na istraživanju i obradom dokumentacije za"Leksikon" ulica i trgova Beograd". U toku je redakcijai i lektorisanje istraženog materijala.			
15.	Koričenje publikacije	3.000 publikacija	3.795 pub.	126,5 %.	
16.	Fotok piranje	20.000 strana	11.982 str.	60 %	U I i II apaiat nije radio zbog nedos.teč.
17.	Umnožavanje	Nije planirano	166.955 str.		a u XII zbog nesostatka papira

PRILOG:3

1	2 3		4	5	6
8.	Izdavanje"Anotirane bibliograf. knjige za decu"	3 broja	3 broja	1oo %	
9.	Izdavanje "Bibliografije recenzije iz domaćih list.i časop.	4 broja+ kumul.reg.	4 broja(4) + kumil.reg.	1oo %	
1o.	Katalog časopisa " listova " knjiga objavljenih do 1918 godine	Katalozi su završeni: nisu štampani zbog nestataka sredstava			
11.	Bilten o novim knjigama	12-18 biltena 2o bilt.		111 %	
12.	Rauvijanje kulturno-propag. aktiv."Beogradsko čitalište" (književni susreti izložbe,)	Ukupno 124 programa 134 (Beogradsko čitalište i odelenje za rad sa decom)		1o9 %	
13.	Nastavak saradnje sa kulturnim,obrazovnim i drugim investicijama.	1)U saradnji sa Marksističkim centrom 13 fakultetskih i biblioteka u studentskim domovima snabdeveno knjigama iz marksist.literature. 2)Za 53 velikih beogradskih radnih organizacija izradjeno je 14o prikaza knjiga iz različitih oblasti umetničkog naučnog,društvenog i obazovnog rada. 3)Zajednica osnovnog obrazovanje učestvuje u finsn.rada Metodskog [illegible] autorizane bibl. [illegible]			